

TALLINNA ÜLIKOOL

Põhikooli õpilaste ettevõtlikkust arendavate materjalide loomine ja testimine

2024

Sisukord

SISSEJUHATUS.....	2
ETTEVÕTLUSE JA ETTEVÕTLIKKUSE SÕNAVARA - TUNNIKAVA.....	3
ETTEVÕTLUSE JA ETTEVÕTLIKKUSE SÕNAVARA - ÕPETAJA JUHEND.....	5
ETTEVÕTLIKKUSE RÜHMAVIKTORIIN - TUNNIKAVA.....	34
ETTEVÕTLIKKUSE RÜHMAVIKTORIIN - ÕPETAJA JUHEND.....	36
NOORSOOTÖÖ JA ETTEVÕTLIKKUS - TUNNIKAVA.....	47
NOORSOOTÖÖ JA ETTEVÕTLIKKUS - ÕPETAJA JUHEND.....	49
MATEMAATIKA JA ETTEVÕTLIKKUS - TUNNIKAVA.....	51
MATEMAATIKA JA ETTEVÕTLIKKUS - ÕPETAJA JUHEND.....	53
PSÜHHOLOOGIA JA ETTEVÕTLIKKUS - TUNNIKAVA.....	55
AJAKIRJANDUS JA ETTEVÕTLIKKUS - TUNNIKAVA.....	60
AJAKIRJANDUS JA ETTEVÕTLIKKUS - ÕPETAJA JUHEND.....	62
KEHAKULTUUR JA ETTEVÕTLIKKUS - TUNNIKAVA.....	64
KEHAKULTUUR JA ETTEVÕTLIKKUS - ÕPETAJA JUHEND.....	67
PRÜGIREOSTUSE VÄHENDAMINE - TUNNIKAVA.....	69
PRÜGIREOSTUSE VÄHENDAMINE - ÕPETAJA JUHEND.....	71

SISSEJUHATUS

Käesolev kogumik on valminud Tallinna Ülikooli ELU (Erialasid Lõimiv Uuendus) õppeaine raames 2023/2024. õppeaasta sügissemestril. Kogumik sisaldab ettevõtlikkuse ja ettevõtluse arendamisega seotud tunnikavasid, juhendeid õpetajale, töölehti ja lisamaterjale. Koostatud õppematerjalid on mõeldud kasutamiseks põhikooli III kooliastmele.

Kogumikus olevad õppematerjalid on loonud (nimed on esitatud tähestikulises järjekorras): Robin Aloe, Laura Aruksaar, Maarja Engel Paenurm, Carina Gadžibalaev, Lisette Heil, Kaisa Kaljuma, Kätlin Kruus, Aleksandra Laane, Karmen Lusikas, Linda Malmel, Cristin Menind, Kätlin Muru, Alexandra Mägi, Cerda Männiste, Rasmus Teodor Niin, Piret Pallas, Pauline Puusepp, Piret Pärnaku, Rivo Saarna, Laivi Tammejuur, Maarja-Ly Teino, Kaire Tobias, Hugo Heimar Vaarend, Jane Varik. Üliõpilasi juhendasid Egle Hollman ja Geidi Mitt.

ETTEVÕTLUSE JA ETTEVÕTLIKKUSE SÕNAVARA - TUNNIKAVA

Tunnikava			
Teema	Ettevõtluse ja ettevõtlikkuse sõnavara harjutamine		
Tunni eesmärgid	Eesmärgiks on omandada ja arendada ettevõtluse ja ettevõtlikkuse sõnavara ning kasutada seda edaspidi igapäeva kontekstis.		
Õpitulemused	Õpilane: - omandab ja arendab ettevõtluse ja ettevõtlikkuse sõnavara.		
Lõimingu- võimalused	eesti keel, võõrkeeled, inimeseõpetus, ühiskonnaõpetus		
Sihtrühm	7. - 9. klass		
Ajaline kestus	45 minutit		
Meetodid	rühmatöö, arutelu, mäng		
Tunniks vajalikud vahendid	mängukaardid, õpetaja juhend, mängujuhend, taimer		
Tunni käik			
Tunni etapid	Aeg (min)	Õpetaja tegevused	Õpilase tegevused
Sissejuhatus ja tunni teemale häälestamine	10 min	Teretamine! Varasemate teadmiste meeldetuletamine - a la, "Mis seostub teile (õpilastele) ettevõtlikkusega?" Tunni sisse juhatamine ja õpilaste rühmadesse	Teretamine! Õpilased tuletavad meelde varasemalt õpitud sõnu ja väljendeid, tegevusi ja olukordi. Rühmadesse jagunemine ja mängu juhendi kuulamine.

		<p>jagamine, mängu selgitamine.</p> <p>Täiendavad vastused.</p>	<p>Vajadusel täpsustavate küsimuste küsimine.</p>
Õppimine	27 min	<p>Mängu juhendamine, aja jälgimine, selgitamine.</p> <p>Õpilaste toetamine uute sõnade ette kandmisel, sõnade selgitamisel ning õigesse konteksti sobitamisel.</p>	<p>Sõnade tõlkimine, konteksti panemine, harjutamine.</p> <p>Õpitud sõnade ette kandmine.</p> <p>Uute sõnade selgitamine/ täpsustamine.</p>
Refleksioon	6 min	<p>Suulisel tagasisidel või refleksioonil vajadusel õpetaja vastab küsimustele. Õpetaja võib anda ka enda poolt tagasiside ja/või refleksiooni.</p>	<p>3-2-1 meetodiga tagasiside:</p> <p>3 uut asja, mida õppisid;</p> <p>2 asja, mis jäid segaseks;</p> <p>1 küsimus (võib teha nii suulisele kui kirjalikult).</p>
Kokkuvõte ja tunni lõpetamine	2 min	<p>Kodutöö andmine (näiteks järgmiseks korraks ise leida mingid ettevõtluse ja ettevõtlikkusega seotud sõnad ning tuua näiteid).</p>	<p>Kodutöö kirjapanek.</p>

ETTEVÕTLUSE JA ETTEVÕTLIKKUSE SÕNAVARA - ÕPETAJA JUHEND

Tunni eesmärk: õpetusega taotletakse, et õppija omandab ja arendab ettevõtluse ja ettevõtlikkuse sõnavara. Lõimida saab keeleõppega (eesti, inglise, vene, saksa, soome jne), ettevõtlusõppega, inimeseõpetusega. Lõimitakse võtmepädevustega - suhtlemisoskus, meeskonnatöö oskus, aja planeerimine. Tund on päriselu suunitlusega, kus tunnis toimuvale tuuakse päriselu näited.

Mängu käik:

- 1) Jagage klass gruppideks. Vähemalt 24 õpilasega klassis jagage õpilased nelja gruppi (2+2). Kahe grupi peale on kasutada üks kaardipakk. Õpetaja jagab pimesi kaardipaki pooleks ja annab kummalegi grupile pool pakist. Kui gruppe on rohkem kui kaks, saab kaardipaki jagada võrdselt vastavalt gruppide arvule.
- 2) Mõlemale grupile antakse aega 3 minutit sõnade seletamiseks. Kaardipakk jaotatakse gruppide vahel ära, et ei saaks samu sõnu. Kõigepealt alustab esimene grupp sõnade seletamist. Grupist noorim mängija alustab seletamist võttes tagurpidi pööratud kaartidest suvalise kaardi. Teine grupp mängijad peavad sõna ära arvama. Seletuskorra saab järgmine inimene esimesest grupist. Kolme minuti jooksul on vaja saada seletatud võimalikult palju sõnu.
- 3) Mängu võidab grupp, kes jõuab arvata kolme minuti jooksul ära kõige rohkem sõnu. Ajavõtuks võib kasutada veebipõhiseid rakendusi (näiteks: [Online Stopwatch](#) või [Online Timer](#)).
- 4) Seletamisel ei tohi kasutada ühtegi selle sõna osa või samatüvelist sõna ega ka kehakeelt, mis annab sõnale vihje. Kui seletaja teeb vea, asetab ta selle kaardipaki põhja ja alustab uuel kaardilt uue sõna seletamist. Arvaja poolt öeldud liitsõna osa võib seletaja kasutada. Kõik arvajate poolt häälega öeldud sõnaosad on seletaja kasutuses. Vastandsõnade ja sünonüümide kasutamine seletamisel on lubatud. Uusi vihjeid võib lisada kui palju tahes.
- 5) Õpetaja teeb tahvlile kolm-neli tulpa, kuhu kirjutab, kui palju punkte iga rühm vastavalt ära arvatud sõnadele sai. Näiteks: kui rühm arvas ära neli sõna, saab anda neli punkti, kui kolm, siis kolm punkti jne. Võib anda ka ühe lisapunkti rühmale, kelle seletaja teadis kohe kõiki lehel olevaid sõnu ja ei vajanud absoluutselt õpetaja abi. Online punktide loendamise süsteem: <https://keepthescore.com/board/zmgqglxjtghe>

Veel kaartide kasutusvõimalusi:

- Sünonüümide ja antonüümide leidmine: paluge õpilastel leida kaardipaarid, kus on sarnaseid sõnu või nende vastandeid. See aitab neil mõista sõnade erinevaid tähendusi ja nüansse.
- Kasutamine lausetes: paluge õpilastel kasutada kaardil olevaid sõnu lausetes. See aitab neil mõista, kuidas need sõnad tegelikus suhtluses toimivad.
- Diskussioonid ja arutelud: korraldage rühmaarutelusid ja vestlusi, kus õpilased peavad kasutama kaardidel olevaid sõnu. See aitab neil arendada suulist suhtlusoskust ja argumenteerimisoskust.
- Ettevõtlikkusprojektide loomine: paluge õpilastel kasutada kaarte ideede genereerimiseks ettevõtlusprojektide ja äriplaanide jaoks. Nad võivad kasutada kaardil olevaid sõnu inspiratsiooni leidmiseks.
- Võõrkeelte õppimine: inglise keelsete sõnade õppimine võib olla kasulik, kui õpilased soovivad parandada oma inglise keele oskust.

Mängukaartide kasutusjuhend

Kõik kaartidel olevad sõnad on leitavad tabelitest allpool. Õige sõna leidmiseks kasuta klaviatuuril klahve Ctrl+F ja trüki otsitav sõna ekraani paremasse ülemisse nurka tekkinud otsinguribale.

Sõnad on jagatud kahte tabelisse - esimeses tabelis on sõnad, mis on konkreetselt seotud ettevõtluse ja ettevõtlikkusega ning teises tabelis on soovituslikud sõnad, mida saab kasutada inimeseõpetuse kui ka ühiskonnaõpetuse tunni raames.

Soovitus keeleõppe raames. Keeleõppes kasutamiseks on soovitatav tekitada lisatulp, kuhu saab tõlkida kõik sõnad vajalikku keelde (soome, vene, rootsi jne) ja mängida ettevõtlikkuse aliaast sobivas keeles.

Ettevõtlikkuse ja ettevõtlusega seotud sõnad

INGLISKEELNE SÕNA	EESTIKEELNE SÕNA	SÕNA KIRJELDUS	LISAINFO/ NÄITELAUSE
Business	ettevõte	Majandusüksus, mille kaudu ettevõtja tegutseb.	Nt. füüsilisest isikust ettevõtja (FIE), osaühing (OÜ), aktsiaselts (AS), mittetulundusühing (MTÜ).
Private limited company	osaühing (OÜ)	Osaühing on äriühing, millel on osadeks jaotatud osakapital. Osaühing vastutab oma kohustuste täitmise eest kogu oma varaga.	Osaühingu tegevust reguleerib Äriseadustik.
Start-up	alustav ettevõte	Ettevõte, mis on hiljuti asutatud ja püüab tuua turule uuenduslikke tooteid või teenuseid.	
Corporation	suurettevõte	Juriidilise isiku õigustega suur	Nt. aktsiaselts

		äriorganisatsioon või ettevõtete ühendus.	
entrepreneur	ettevõtja	Füüsiline isik, kes pakub püsiva tegevusena tasu saamise eesmärgil kaupu või teenuseid.	
Entrepreneurship	ettevõtlikkus	Isikuomadus, mida iseloomustab loov ja uuenduslik mõtlemine, saavutusvajadus ja arukas juhtimine.	
Enterprising	ettevõtlik, hakkaja	Algatusvõimeline, innukalt mõne tegevuse kallale asumine.	
Entrepreneurial mindset	ettevõtlik mõtteviis	Ettevõtlik mõtteviis on näha igale probleemile lahendust, ning võimaluse see ka ellu viia.	
Business partner	äripartner	Ärikaaslane ühises ettevõttes või ettevõtmises.	
Business plan	äriplaan	Äriidee teostamise kirjeldus, mille eesmärk on testida teoreetiliselt äriidee toimivust enne praktilist teostust.	
Brand	bränd	Kauba või tootemärk.	Nt. Nike Air. Porsche Cayenne/Macan.
Trademark	kaubamärk	Tootja tähis kaubal või pakendil.	Nt. NIKE - Just Do It. Porsche - There Is No Substitute.
Cash flow	rahavoog	Raha sisse- ja väljavool ettevõttes.	

Competitiveness	konkurentsivõime	Turusuhetes osalejate omavaheline võistlus.	
Franchise	frantsiis	Ärimudel, kus ettevõtja ostab õiguse kasutada ja opereerida olemasoleva brändi ja ärinime all.	Nt. Hesburger, McDonalds, Peetri Pizza.
Innovation	innovatsioon	Uute ideede, toodete, teenuste või protsesside loomine, mis aitavad ettevõtluses muutusi ja konkurentsieeliseid saavutada.	
Loss	kahjum	Tulude ja kulude negatiivne vahe.	
Marketplace	turg	Koht või keskkond, kus müüakse ja ostetakse kaupu või teenuseid.	
Networking	suhtevõrgustiku loomine	Protsess, kus inimesed loovad suhteid ja kontakte potentsiaalsete äripartnerite, klientide ja kolleegidega.	
Pitch	liftikõne	Lühike ja lööv esitlus, mis selgitab kiiresti ja veenvalt äriideed või toodet.	
Profit	kasum	Tulude ja kulude positiivne vahe.	
Risk taking	riskide võtmine	Ettevõtlikkuse osa, mis hõlmab valmisolekut võtta riske, et saavutada potentsiaalselt suurt kasu.	

Sales	müük	Kauba või teenuse vahetamine raha vastu.	
Supply Chain	tarneahel	Kõik etapid ja protsessid, mis toovad tooraineid ettevõttele, toodavad tooteid ja tarnivad klientidele.	
Stock market	aktsiaturg, börs	Raha- ja kaubatehingute asutus.	
Stock	aktsia	Väärtpaber, mis tõendab osalust ettevõttes ja esindab õigust osale ettevõtte varast ja kasumist.	
Capital	kapital, vara	Vara või varaline õigus, millelt saab tulu.	
Patent	patent	Patent on õigusliku kaitse all olev leiutis, mille omanikul on selle lahenduse kasutamiseks ainuõigus.	Erinevalt autoriõigusest peab patent olema tehnilise probleemi lahendus.
Launch	algatama	Midagi alustama, milleski initsiatiivi osutama.	
Investor	investor	Investeeriija, kes tulu teenimiseks paigutab oma vaba raha väärtpaberitesse, kinnisvarasse või muusse varasse.	
Investment	investeering	Pikaajalise kasu saamise eesmärgil tehtav rahakasutus.	
Copyright	autoriõigus	Autori õigus oma teose avaldamisele,	

		reprodutseerimisele ja levitamisele.	
Crowdfunding	ühisrahastus	Kollektiivse panuse abil raha koondamise vahend.	
Creative destruction	loominguline hävitamine	Protsess, mille käigus uuendused muudavad tööstuses valitsevat ärimudelit.	
Autonomous motivation	autonoomne motivatsioon	Tegevused on tegutseja enda vaatevinklist mõtestatud ja väärtustatud, ning vastavad sellele, mida inimene peab enda jaoks oluliseks ja/või huvitavaks.	
Planning	planeerimisoskus	Tegevuste läbimõtlemine ja nende organiseerimine soovitud eesmärgi saavutamiseks.	
Learning through experience	läbi kogemuse õppimine	Eesmärgistamata õppimine, mis toimub igapäevaelu situatsioonides.	
Collaborate	koostööd tegema	Ühiselt tehtav töö ühise eesmärgi nimel.	
Team up	koostööks ühinema	Isikud, kes on otsustanud ühise eesmärgi täitmise nimel moodustada töörühma.	
Social network	suhtlusvõrgustik	Inimese jaoks oluliste, toetavate ja abistavate inimeste ning institutsioonide	

		vahelised seosed.	
Setting a goal	eesmärgi seadmine	Protsess, mille eesmärk on tuvastada midagi, mida soovite saavutada, ning seada mõõdetavad eesmärgid ja ajaraamid, mis aitavad inimesel seda saavutada.	
Self-management	enesejuhtimine	Võime oma käitumist, mõtteid ja emotsioone produktiivselt reguleerida.	
Growth mindset	arenguskusumus (arengumõtteviis)	Uskusumus, et inimese võimeid ja isikuomadusi saab muuta ja edasi arendada.	
Fixed mindset	jäävususkumus (jäävusmõtteviis)	Uskusumus, et inimese omadused, sealhulgas võimed ja oskused on kaasasündinud, mida ei saa muuta ja millega tuleb leppida.	
Mastery orientation	meisterlikkuspüüe	Inimese sisemine eesmärk on õppida ja ülesannet täita vastavalt enda seatud standarditele.	
Communications skills	suhtlemisoskused	Oskus meeldivalt teiste inimeste poole pöörduda, nendega rääkida või muul viisil suhelda.	läbirääkimised, ideede esitlemine, arvestada ootuste ja vajadustega, sõnumite koostamine, müümine, olulise välja toomine, kokkuvõttes-üldistused

Proactivity	algatusvõime	Omaalgatuslik käitumine, mis püüab probleemi lahendada enne, kui see on ilmnenud.	
Cooperation skills	koostööoskus	Oskus töötada koos erinevate inimestega.	
Compound interest	liitintress	Intress, mida arvestatakse laenu või hoiuse põhisummalt ja sellele lisandunud eelmiste intresside summalt.	
Excise tax	aktsiis	Erimaks teatud toodete tarbimisele	Nt tubakaaktsiis, alkoholiaktsiis, kütuseaktsiis, pakendiaktsiis.

Inimeseõpetuse ja ühiskonnaõpetusega seotud sõnad

INGLISKEELNE SÕNA	EESTIKEELNE SÕNA	SÕNA KIRJELDUS	LISAINFO/ NÄITELAUSE
Motivation	motivatsioon	Innustav huvi, asjaolude kogum, mis ajendab inimest teatud viisil toimima.	
Teamwork	meeskonnatöö	Meeskonnana töötamine ühise eesmärgi nimel.	
Value judgement	väärtushinnangud	Väärtushinnangud on prioriteedid, mis kujunevad ja muutuvad aja jooksul, juhtides inimese tegusid ja otsuseid.	
Burnout	tööväsimus, läbipõlemine	Töötamisest tekkinud väsimus.	
Salary	palk, töötasu	Töötasu tehtud töö	

		eest.	
Problem solving skill	probleemilahendamine oskus	Probleemi lahendamine on sihipärane tegevuste jada, kui teele satub ülesanne, millele ei ole kohe olemasolevat vastust.	
Career planning	karjääri planeerimine	Karjääri planeerimine on isikliku karjääri kavandamine ühe asutuse või elukutses raames.	
Net salary	netopalk	Töötasu, millelt on maksud maha arvestatud.	Maha arvatakse tulumaks, töötuskindlustusmaks. Kui omatakse II sammast, siis ka kohustuslik kogumispensioni makse.
Gross salary	brutopalk	Töötasu koos maksudega.	
Soft skills	sotsiaalsed oskused ja kompetentsid	Oskused, mida on inimesel vaja teistega suhtlemiseks ja mõjutamiseks.	
Loan	laen	Raha, mis on antud inimese kasutada, ning mis tuleb kokkulepitud ajaks (sh. koos intressidega) tagastada.	
Skill	oskus	Õppimise ja harjutamise teel omandatud asjatundlikkus, meisterlikkus, kogemus mingil	

		tegevusalal.	
Knowledge	teadmised	Õpitud ja omandatud oskused ja teadmised.	Teoreetilised, tehnikaalased, praktilised, üldhariduslikud, entsüklopeedilised teadmised.
Attitude	hoiak, suhtumine	Väljakujunenud mõtteviis või tunne millegi suhtes.	
Competence	pädevus	Tegevustes väljenduv teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis on eelduseks tööülesande täitmisel.	
Ability	võime	Millegi tegemiseks vajalike vahendite või oskuste omamine.	
Spotting opportunities	võimaluste märkamine	Oskus kasutada oma kujutlusvõimet ja võimet märgata võimalusi väärtuse loomiseks.	
Creativity	loovus	Arendada loovaid ja eemärgipäraseid ideid	
Vision	visioon	Tuleviku nägemuse poole püüdlemine.	
Resource	ressurss	Kõikmõeldavad vahendid ja varud, mida on võimalik kasutada.	Rahaline -, inim-, ajaline-, loodusressurss.
Self-awareness	eneseteadlikkus	Arusaamine iseenda mõtetest, tunnetest, väärtustest ja tegevustest.	
Emotion regulation	emotsionaalne regulatsioon	Võime emotsionaalset	

		kogemust tõhusalt juhtida ja sellele reageerida.	
Black money	ümbrikupalk	Töötasu, mille maksmist ei registreerita raamatupidamises ja mille pealt ei maksta makse.	
Simple interest	lihtintress	Tasu, mida pank maksab hoiustajale või laenaja pangale õiguse eest kasutada teise poole raha.	
Bank	pank	Mitmesuguseid rahaoperatsioone sooritav ja sellega raharinglust korraldav finantsasutus.	Nt Eesti Pank
Taxes	maksud	Maksud, mis laekuvad maksukohustuslaselt seaduse alusel riigile või kohalikule omavalitsusele.	Nt käibemaks, tulumaks, sotsiaalmaks, aktsiis.
Money	pangatäht, raha	Üldine ametlik maksevahend müntide ja rahatähtede näol.	
Invoice, bill	arve	Müüja poolt ostjale esitatav dokument kauba või teenuse maksumuse, tasumise tähtaja ja tingimuste kohta.	Nt elektriarve, kommunaalarve.

<p>BUSINESS ETTEVÕTE</p>	<p>CORPORATION SUURETTEVÕTE</p>
<p>PRIVATE LIMITED COMPANY OSAÜHING (OÜ)</p>	<p>ENTREPRENEUR ETTEVÕTJA</p>
<p>START-UP ALUSTAV ETTEVÕTE</p>	<p>ENTREPRENEURSHIP ETTEVÕTLIKKUS</p>
<p>ENTERPRISING ETTEVÕTLIK</p>	<p>ENTREPRENEURIAL MINDSET ETTEVÕTLIK MÕTTEVIIS</p>
<p>BUSINESS PARTNER ÄRIPARTNER</p>	<p>BUSINESS PLAN ÄRIPLAAN</p>

<p>BRAND BRÄND</p>	<p>TRADEMARK KAUBAMÄRK</p>
<p>CASH FLOW RAHAVOOG</p>	<p>COMPETITIVENESS KONKURENTSIVÕIME</p>
<p>FRANCHISE FRANTSIIS</p>	<p>INNOVATION INNOVATSIOON</p>
<p>LOSS KAHJUM</p>	<p>PROFIT KASUM</p>
<p>MARKETPLACE TURG</p>	<p>NETWORKING SUHTEVÕRGUSTIKU LOOMINE</p>

<p>RISK TAKING RISKIDE VÕTMINE</p>	<p>SALES MÜÜK</p>
<p>SUPPLY CHAIN TARNEAHEL</p>	<p>STOCK AKTSIA</p>
<p>STOCK MARKET AKTSIATURG</p>	
<p>CAPITAL KAPITAL, VARA</p>	<p>PATENT PATENT</p>
<p>LAUNCH ALGATAMA</p>	<p>INVESTOR INVESTOR</p>

<p>INVESTMENT INVESTEERING</p>	<p>COPYRIGHT AUTORIÕIGUS</p>
<p>CROWDFUNDING ÜHISRAHASTUS</p>	<p>CREATIVE DESTRUCTION LOOMINGULINE HÄVITAMINE</p>
<p>AUTONOMOUS MOTIVATION AUTONOOMNE MOTIVATSIOON</p>	<p>PLANNING PLANEERIMISOSKUS</p>
<p>LEARNING THROUGH EXPERIENCE LÄBI KOGEMUSE ÕPPIMINE</p>	<p>COLLABORATE KOOSTÖÖD TEGEMA</p>
<p>TEAM UP KOOSTÖÖKS ÜHINEMA</p>	<p>SOCIAL NETWORK SUHTLUSVÕRGUSTIK</p>

<p>SETTING A GOAL EESMÄRGI SEADMINE</p>	<p>SELF-MANAGEMENT ENESEJUHTIMINE</p>
<p>GROWTH MINDSET ARENGUUSKUMUS</p>	<p>FIXED MINDSET JÄÄVUSUSKUMUS</p>
<p>MASTERY ORIENTATION MEISTERLIKKUEPÜÜE</p>	<p>COMMUNICATION SKILLS SUHTLEMISOSKUS</p>
<p>PROACTIVITY ALGATUSVÕIME</p>	<p>COOPERATION SKILLS KOOSTÖÖOSKUS</p>
<p>COMPOUND INTEREST LIITINTRESS</p>	<p>EXCISE TAX AKTSIIS</p>

<p>MOTIVATION MOTIVATSIOON</p>	<p>TEAMWORK MEESKONNATÖÖ</p>
<p>BURNOUT TÖÖVÄSIMUS, LÄBIPÕLEMINE</p>	<p>VALUE JUDGEMENT VÄÄRTUSHINNANGUD</p>
<p>SALARY TÖÖTASU, PALK</p>	
<p>PROBLEM SOLVING SKILL PROBLEEMILAHENDAMISE OSKUS</p>	<p>NET SALARY NETOPALK</p>
<p>CAREER PLANNING KARJÄÄRI PLANEERIMINE</p>	<p>GROSS SALARY BRUTOPALK</p>

<p>LOAN LAEN</p>	<p>SOFT SKILLS SOTSIAALSED OSKUSED JA KOMPETENTSID</p>
<p>SKILL OSKUS</p>	<p>KNOWLEDGE TEADMISED</p>
<p>ATTITUDE HOIAK, SUHTUMINE</p>	<p>COMPETENCE PÄDEVUS</p>
<p>ABILITY VÖIME</p>	<p>SPOTTING OPPORTUNITIES VÖIMALUSTE MÄRKAMINE</p>
<p>CREATIVITY LOOVUS</p>	<p>VISION VISIOON</p>

<p>RESOURCE RESSURSS</p>	<p>SELF-AWARENESS ENESETEADLIKKUS</p>
<p>EMOTION REGULATION EMOTSIONAALNE REGULATSIOON</p>	<p>BLACK MONEY ÜMBRIKUPALK</p>
<p>SIMPLE INTEREST LIHTINTRESS</p>	<p>BANK PANK</p>
<p>TAXES MAKSUD</p>	<p>MONEY PANGATÄHT, RAHA</p>

<p>BUSINESS</p> <p>ETTEVÕTE</p> <p>Majandusüksus, mille kaudu ettevõtja tegutseb.</p>	<p>CORPORATION</p> <p>SUURETTEVÕTE</p> <p>Juriidilise isiku õigustega suur äriorganisatsioon või ettevõtete ühendus.</p>
<p>PRIVATE LIMITED COMPANY</p> <p>OSAÜHING (OÜ)</p> <p>Osaühing on äriühing, millel on osadeks jaotatud osakapital. OÜ vastutab oma kohustuste eest kogu oma varaga.</p>	<p>ENTREPRENEUR</p> <p>ETTEVÕTJA</p> <p>Füüsiline isik, kes pakub püsiva tegevusena tasu saamise eesmärgil kaupu või teenuseid</p>
<p>START-UP</p> <p>ALUSTAV ETTEVÕTE</p> <p>Ettevõtte, mis on hiljuti asutatud ja püüab tuua turule uuenduslikke tooteid või teenuseid.</p>	<p>ENTREPRENEURSHIP</p> <p>ETTEVÕTLIKKUS</p> <p>Isikuomadus, mida iseloomustab loov ja uuenduslik mõtlemine, saavutusvajadus ja arukas juhtimine.</p>
<p>ENTERPRISING</p> <p>ETTEVÕTLIK</p> <p>Algatusvõimeline, innukalt mõne tegevuse kallale asumine.</p>	<p>ENTREPRENEURIAL MINDSET</p> <p>ETTEVÕTLIK MÕTTEVIIS</p> <p>Ettevõtlik mõtteviis on näha igale probleemile lahendust, ning võimalusel see ka ellu viia.</p>
<p>BUSINESS PARTNER</p> <p>ÄRIPARTNER</p> <p>Ärikaaslane ühises ettevõttes või ettevõtmises.</p>	<p>BUSINESS PLAN</p> <p>ÄRIPLAAN</p> <p>Äriidee teostamise kirjeldus, mille eesmärk on testida teoreetiliselt äriidee toimivust enne praktilist teostust.</p>

<p>BRAND</p> <p>BRÄND</p> <p>Kauba- või tootemärk. (Nt Nike Air)</p>	<p>TRADEMARK</p> <p>KAUBAMÄRK</p> <p>Tootja tähis kaubal või toote pakendil. (Nt NIKE - Just Do It)</p>
<p>CASH FLOW</p> <p>RAHAVOOG</p> <p>Raha sisse- ja väljavool ettevõttes.</p>	<p>COMPETITIVENESS</p> <p>KONKURENTSIVÕIME</p> <p>Turusuhtes osalejate omavaheline võistlus.</p>
<p>FRANCHISE</p> <p>FRANTSIIIS</p> <p>Ärimudel, kus ettevõtja ostab õiguse kasutada ja opereerida olemasoleva brändi ja ärinime all.</p>	<p>INNOVATION</p> <p>INNOVATSIOON</p> <p>Uute ideede, toodete, teenuste või protsesside loomine, mis aitavad ettevõtluses muutusi ja konkurentsieeliseid saavutada.</p>
<p>LOSS</p> <p>KAHJUM</p> <p>Tulude ja kulude negatiivne vahe.</p>	<p>PROFIT</p> <p>KASUM</p> <p>Tulude ja kulude positiivne vahe.</p>
<p>MARKETPLACE</p> <p>TURG</p> <p>Keskkond või koht, kus müüakse ja ostetakse kaupu või teenuseid.</p>	<p>NETWORKING</p> <p>SUHTEVÕRGUSTIKU LOOMINE</p> <p>Protsess, kus inimesed loovad suhteid ja kontakte potentsiaalsete äripartnerite, klientide ja kolleegidega.</p>

<p>RISK TAKING</p> <p>RISKIDE VÕTMINE</p> <p>Ettevõtlikkuse osa, mis hõlmab valmisolekut võtta riske, et saavutada potentsiaalselt suurt kasu.</p>	<p>SALES</p> <p>MÜÜK</p> <p>Kauba või teenuse vahetamine raha vastu.</p>
<p>SUPPLY CHAIN</p> <p>TARNEAHEL</p> <p>Kõik etapid ja protsessid, mis toovad tooraineid ettevõttele, toodavad tooteid ja tarnivad klientidele.</p>	<p>STOCK</p> <p>AKTSIA</p> <p>Väärtpaber, mis tõendab osalust ettevõttes ja esindab õigust osale ettevõtte varast ja kasumist.</p>
<p>STOCK MARKET</p> <p>AKTSIATURG</p> <p>Raha- ja kaubatehingute asutus.</p>	<p>INVOICE, BILL</p> <p>ARVE</p> <p>Müüja poolt ostjale esitatav dokument kauba või teenuse maksumuse, tasumise tähtaja ja tingimuste kohta.</p>
<p>CAPITAL</p> <p>KAPITAL, VARA</p> <p>Varaline või varaline õigus, millelt saab tulu.</p>	<p>PATENT</p> <p>PATENT</p> <p>Patent on õigusliku kaitse all olev leiutus, mille omanikul on selle lahenduse kasutamiseks ainuõigus.</p>
<p>LAUNCH</p> <p>ALGATAMA</p> <p>Midagi alustama või initsiatiivi osutama.</p>	<p>INVESTOR</p> <p>INVESTOR</p> <p>Investeerija, kes tulu teenimiseks paigutab oma raha väärtpaberitesse, kinnisvarasse või muusse varasse.</p>

<p>INVESTMENT</p> <p>INVESTEERING</p> <p>Pikaajalise kasu saamise eesmärgil tehtav rahakasutus.</p>	<p>COPYRIGHT</p> <p>AUTORIÕIGUS</p> <p>Autori õigus oma teose avaldamisele, reprodutseerimisele ja levitamisele.</p>
<p>CROWDFUNDING</p> <p>ÜHISRAHASTUS</p> <p>Kollektiivse panuse abil raha koondamise vahend.</p>	<p>CREATIVE DESTRUCTION</p> <p>LOOMINGULINE HÄVITAMINE</p> <p>Protsess, mille käigus uuendused muudavad tööstuses valitsevat ärimudelit.</p>
<p>AUTONOMOUS MOTIVATION</p> <p>AUTONOOMNE MOTIVATSIOON</p> <p>Tegevused on tegutseja enda vaatevinklist mõtestatud ja väärtustatud, ning vastavad sellele, mida inimene peab enda jaoks oluliseks ja/või huvitavaks.</p>	<p>PLANNING</p> <p>PLANEERIMISOSKUS</p> <p>Tegevuste läbimõtlemine ja nende organiseerimine soovitud eesmärgi saavutamiseks.</p>
<p>LEARNING THROUGH EXPERIENCE</p> <p>LÄBI KOGEMUSE ÕPPIMINE</p> <p>Eesmärgistamata õppimine, mis toimub igapäeva elu situatsioonides.</p>	<p>COLLABORATE</p> <p>KOOSTÖÖD TEGEMA</p> <p>Ühiselt tehtav töö ühise eesmärgi nimel.</p>
<p>TEAM UP</p> <p>KOOSTÖÖKS ÜHINEMA</p> <p>Isikud, kes on otsustanud ühise eesmärgi täitmise nimel moodustada töörühma.</p>	<p>SOCIAL NETWORK</p> <p>SUHTLUSVÖRGUSTIK</p> <p>Inimeste jaoks oluliste, toetavate ja abistavate inimeste ning institutsioonide vahelised seosed.</p>

<p style="text-align: center;">SETTING A GOAL</p> <p style="text-align: center;">EESMÄRGI SEADMINE</p> <p>Protsess, mille eesmärk on tuvastada midagi, mida soovitakse saavutada, ning seada mõõdetavad eesmärgid ja ajaraamid, mis aitavad inimesel seda saavutada.</p>	<p style="text-align: center;">SELF-MANAGEMENT</p> <p style="text-align: center;">ENESEJUHTIMINE</p> <p>Võime oma käitumist, mõtteid ja emotsioone produktiivselt reguleerida.</p>
<p style="text-align: center;">GROWTH MINDSET</p> <p style="text-align: center;">ARENGUUSKUMUS</p> <p>Uskumus, et inimese võimeid ja isikuomadusi saab muuta ja edasi arendada.</p>	<p style="text-align: center;">FIXED MINDSET</p> <p style="text-align: center;">JÄÄVUSUSKUMUS</p> <p>Uskumus, et inimese omadused, sealhulgas võimed ja oskused on kaasasündinud, mida ei saa muuta ja millega tuleb leppida.</p>
<p style="text-align: center;">MASTERY ORIENTATION</p> <p style="text-align: center;">MEISTERLIKKUEPÜÜE</p> <p>Inimese sisemine eesmärk on õppida ja ülesannet täita vastavalt enda seatud standarditele.</p>	<p style="text-align: center;">COMMUNICATION SKILLS</p> <p style="text-align: center;">SUHTLEMISOSKUS</p> <p>Oskus meeldivat teiste inimeste poole pöörduda, nendega rääkida või muul viisil suhelda.</p>
<p style="text-align: center;">PROACTIVITY</p> <p style="text-align: center;">ALGATUSVÕIME</p> <p>Omaalgatuslik käitumine, mis püüab probleemi lahendada enne, kui see on ilmnunud.</p>	<p style="text-align: center;">COOPERATION SKILLS</p> <p style="text-align: center;">KOOSTÖÖOSKUS</p> <p>Oskus töötada koos erinevate inimestega.</p>
<p style="text-align: center;">COMPOUND INTEREST</p> <p style="text-align: center;">LIITINTRESS</p> <p>Intress, mida arvestatakse laenu või hoiuse põhisummalt ja sellele lisandunud eelmiste intresside summalt.</p>	<p style="text-align: center;">EXCISE TAX</p> <p style="text-align: center;">AKTSIIS</p> <p>Erimaks teatud toodete tarbimisele.</p>

<p>MOTIVATION</p> <p>MOTIVATSIOON</p> <p>Innustav huvitatus, asjaolude kogum, mis ajendab inimest teatud viisil toimima.</p>	<p>TEAMWORK</p> <p>MEESKONNATÖÖ</p> <p>Meeskonnana töötamine ühise eesmärgi nimel.</p>
<p>BURNOUT</p> <p>TÖÖVÄSIMUS, LÄBIPÕLEMINE</p> <p>Töötamisest tekkinud väsimus.</p>	<p>VALUE JUDGEMENT</p> <p>VÄÄRTUSHINNANGUD</p> <p>Väärtushinnangud on prioriteedid, mis kujunevad ja muutuvad aja jooksul, juhtides inimese tegusid ja otsuseid.</p>
<p>SALARY</p> <p>TÖÖTASU, PALK</p> <p>Töötasu tehtud töö eest.</p>	<p>MONEY</p> <p>PANGATÄHT, RAHA</p> <p>Üldine ametlik maksevahend müntide ja rahatähtede näol.</p>
<p>PROBLEM SOLVING SKILL</p> <p>PROBLEEMILAHENDAMISE OSKUS</p> <p>Probleemi lahendamine on sihipärane tegevuste jada, kui teele satub ülesanne, millele ei ole kohe olemasolevat vastust.</p>	<p>NET SALARY</p> <p>NETOPALK</p> <p>Töötasu, millelt on maksud maha arvestatud.</p>
<p>CAREER PLANNING</p> <p>KARJÄÄRI PLANEERIMINE</p> <p>Karjääri planeerimine on isikliku karjääri kavandamine ühe asutuse või elukutse raames.</p>	<p>GROSS SALARY</p> <p>BRUTOPALK</p> <p>Töötasu koos maksudega.</p>

<p>LOAN</p> <p>LAEN</p> <p>Raha, mis on antud inimese kasutada, ning mis tuleb kokkulepitud ajaks (sh. koos intressidega) tagastada.</p>	<p>SOFT SKILLS</p> <p>SOTSIAALSED OSKUSED JA KOMPETENTSID</p> <p>Oskused, mida on inimesel vaja teistega suhtlemiseks ja mõjutamiseks.</p>
<p>SKILL</p> <p>OSKUS</p> <p>Õppimise ja harjutamise teel omandatud asjatundlikkus, meisterlikkus, kogemus mingil tegevusalal.</p>	<p>KNOWLEDGE</p> <p>TEADMISED</p> <p>Õpitud ja omandatud oskused ja teadmised.</p>
<p>ATTITUDE</p> <p>HOIAK, SUHTUMINE</p> <p>Väljakujunenud mõtteviis või tunne millegi suhtes.</p>	<p>COMPETENCE</p> <p>PÄDEVUS</p> <p>Tegevustes väljenduv teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis on eelduseks tööülesande täitmisel.</p>
<p>ABILITY</p> <p>VÕIME</p> <p>Millegi tegemiseks vajalike vahendite või oskuste omamine.</p>	<p>SPOTTING OPPORTUNITIES</p> <p>VÕIMALUSTE MÄRKAMINE</p> <p>Oskus kasutada oma kujutlusvõimet ja võimet märgata võimalusi väärtuste loomiseks.</p>
<p>CREATIVITY</p> <p>LOOVUS</p> <p>Arendada loovaid ja eesmärgipäraseid ideid.</p>	<p>VISION</p> <p>VISIOON</p> <p>Tuleviku nägemuse poole püüdlemine.</p>

<p>RESOURCE</p> <p>RESSURSS</p> <p>Kõikmõeldavad vahendid ja varud, mida on võimalik kasutada.</p>	<p>SELF-AWARENESS</p> <p>ENESETEADLIKKUS</p> <p>Arusaamine iseenda mõtetest, tunnetest, väärtustest ja tegevustest.</p>
<p>EMOTION REGULATION</p> <p>EMOTSIONAALNE REGULATSIOON</p> <p>Võime emotsionaalset kogemust tõhusalt juhtida ja sellele reageerida.</p>	<p>BLACK MONEY</p> <p>“ÜMBRIKUPALK”</p> <p>Töötasu, mille maksmist ei registreerita raamatupidamises ja mille pealt ei maksta makse.</p>
<p>SIMPLE INTEREST</p> <p>LIHTINTRESS</p> <p>Tasu, mida pank maksab hoiustajale või laenaja pangale õiguse eest kasutada teise poole raha.</p>	<p>BANK</p> <p>PANK</p> <p>Mitmesuguseid rahaoperatsioone sooritav ja sellega raharinglust korraldav finantsasutus.</p>
<p>TAXES</p> <p>MAKSUD</p> <p>Maksud, mis laekuvad maksukohustuslaselt seaduse alusel riigile või kohalikule omavalitsusele.</p>	<p>Mängujuhend</p> <p>Sõnade tabel</p>
<p>Juhend õpetajale</p> <p>Digitaalsed kaardid</p> 	<p>Sõnade tabeli link: https://lingid.ee/eyWcD</p> <p>Õpetaja juhendi link: https://lingid.ee/bAsFA</p> <p>Mängujuhendi link: https://lingid.ee/ctMAS</p>

Mängujuhend

Sõnakaardid:

Sõnakaartidel ei ole kindlat järjekorda. Sõnad on seotud ettevõtluse ja ettevõtlikkusega.

Mängu käik:

1. Mängijad jagunevad kahte/nelja/kuute meeskonda (soovituslikult neli mängijat meeskonnas).
2. Vastasikku seletavad üksteisele sõnu meeskonnad üks ja kaks, kolm ja neli, viis ja kuus.
3. Kaardipakk jaotatakse gruppide vahel võrdselt ära.
4. Kummalegi grupile (1 ja 2, 3 ja 4, 5 ja 6) antakse aega 3 minutit sõnade seletamiseks. Kõigepealt alustab esimene meeskond (1, 3, 5) sõnade seletamist. Kaartide seletamist alustab noorim mängija, võttes kaardipakist ühe kaardi ja alustades selle selgitamist.
5. Vastameeskond (2, 4, 6) peab sõna ära arvama.
6. Kui sõna arvatakse ära, saab seletuskorra sõnu seletava meeskonna järgmine liige.
7. Kolme minuti jooksul on vaja saada seletada võimalikult palju sõnu.
8. Iga kolme minuti järel toimub sõnaseletuskorra vahetus meeskondade vahel (teine rühm seletab esimesele, neljas rühm seletab kolmandale, kuues rühm seletab viiendale). Minimaalselt on soovitatud mängida kolm vahetust 3 minuti kaupa.
9. Mängu võidab meeskond, kes jõuab arvata 3 minuti jooksul ära kõige rohkem sõnu.

Sõnaseletamise reeglid:

- Seletamisel ei tohi kasutada ühtegi selle sõna osa või samatüvelist sõna ega ka kehakeelt, mis annab sõnale vihje.
- Kui seletaja teeb vea, asetab ta selle kaardipaki põhja ja alustab uuel kaardilt uue sõna seletamist.
- Arvajate poolt öeldud liitsõna osa võib seletaja kasutada. Kõik arvajate poolt häälega välja öeldud sõnaosad on seletaja kasutuses.
- Vastandsõnade ja sünonüümide kasutamine seletamisel on lubatud.
- Uusi vihjeid võib lisada kui palju tahes.
- Tundmatud sõnad, mille tähendust ei teata, asetatakse lauale eraldi pakki.

ETTEVÕTLIKKUSE RÜHMAVIKTORIIN - TUNNIKAVA

Tunnikava			
Teema	Ettevõtlikkuse rühmaviktoriin		
Tunni eesmärgid	Õpetusega taotletakse, et õppija rakendab rühmaviktoriini käigus ettevõtlikkus- ja digipädevust ning teadmisi ettevõtlusõppest, mille toel kujuneb ettevõtlik hoiak.		
Õpitulemused	Õpilane: - lahendab õpikeskkonnas Classtime meeskonnatööna rühmaviktoriini käigus etteantud ülesandeid.		
Sihtrühm	7. - 9. klass		
Ajaline kestus	45 minutit		
Meetodid	rühmatöö, arutelu		
Tunniks vajalikud vahendid	arvuti, projektor-ekraan, stopper, nutitelefoni, paber, kirjutusvahend		
Tunni käik			
Tunni etapid	Aeg (min)	Õpetaja tegevused	Õpilase tegevused
Sissejuhatus ja tunni teemale häälestamine	5 min	Tervitamine! Õpetaja tutvustab eesootava tunni eesmärki ja ülesannet. Õpetaja suunab õpilased töörühmadesse ja jagab suuniseid töö edenemiseks.	Tervitamine! Häälestamine tunniks ja tähelepanu koondamine õppetöös. Töörühmaga tutvumine, rollide ning tööülesannete jaotamine (kirjutaja/vastuse andja grupi nimel/ajajälgija/osapoolte hääle vastutaja).

<p>Õppimine</p>	<p>35 min</p>	<p>Õpetaja küsib õpilastelt etteantud viktoriiniküsimusi.</p> <p>Õpetaja modereerib arutelu (ajapiirang 3-5 min).</p> <p>Vastuste õigsuse kontroll ning punktide jaotamine viktoriini juhendi alusel. Õpetaja viib õpilastega läbi avatud arutelu.</p>	<p>Õpilased leiavad rühmatööna küsimustele vastused.</p> <p>Õpilased esitavad oma vastuseid, põhjendavad ja argumenteerivad eriarvamusi.</p> <p>Õpilased teevad märkmeid ja osalevad aktiivselt arutelus.</p>
<p>Kokkuvõtte ja tunni lõpetamine</p>	<p>5 min</p>	<p>Õpetaja sõnastab õpiväljundid ja annab tunnile üldise tagasiside (punktide kokkulugemine ja sooritustaseme tagasidestamine) ja küsib õpilastelt tagasisidet (mida te selle viktoriini käigus õppisite? kuidas sujus grupitöö?).</p> <p>Järgmiste õpieesmärkide püstitamine ning olemasolevate uute teadmiste kaasamine uutesse õppetundidesse.</p>	<p>Õpilased tagasisidestavad tundi.</p>

ETTEVÕTLIKKUSE RÜHMAVIKTORIIN - ÕPETAJA JUHEND

Ettevalmistavad tegevused:

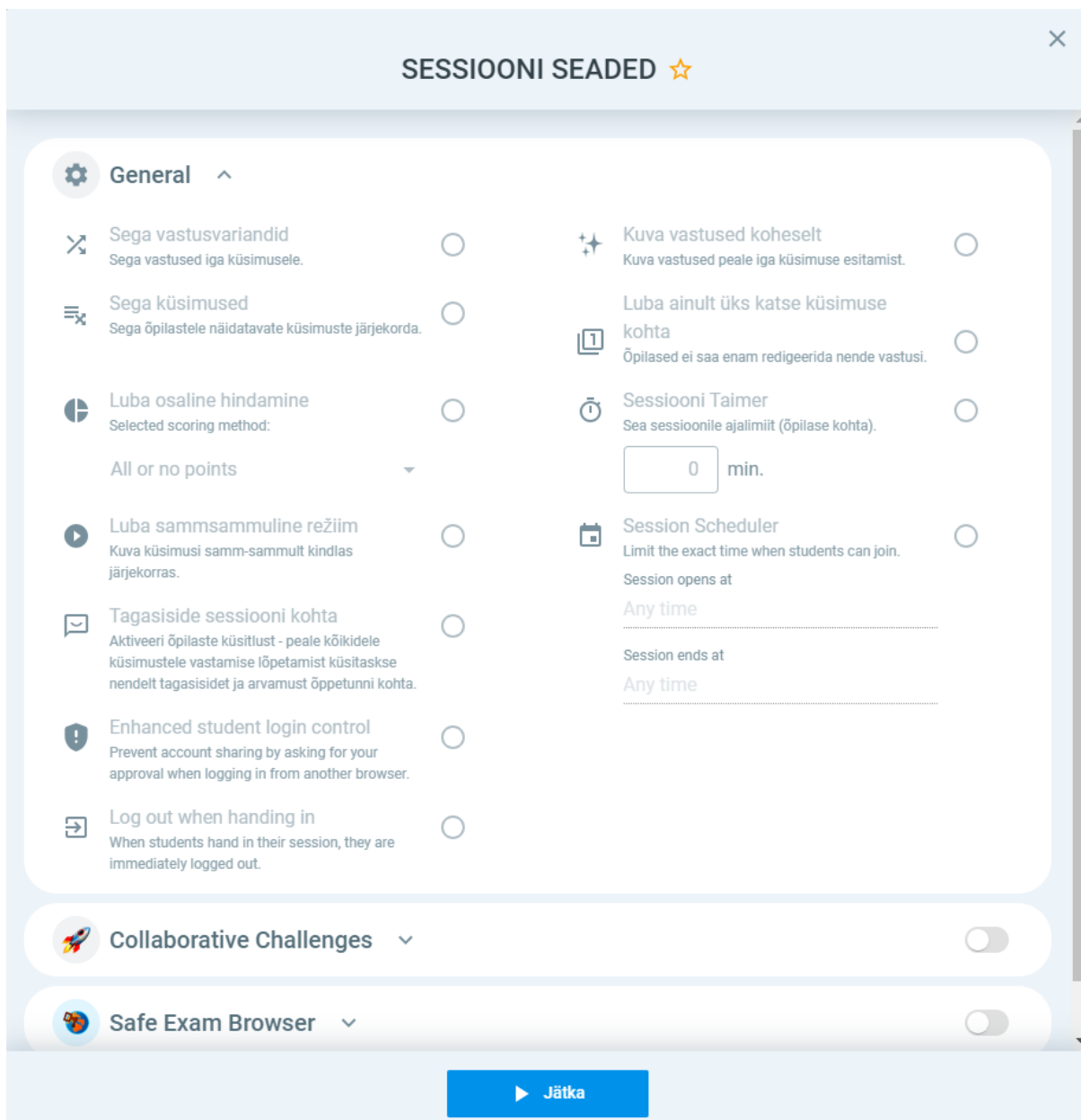
- Konto loomine Classtime veebikeskkonda (vt Classtime juhendit järgnevatel lehekülgedel).
- Küsimustiku lisamine oma kogusse:
<https://www.classtime.com/share/833ab3f8-cb2c-40ab-b40c-47404d2fd9bd?token=a9bba1433874e1747a575774bb5ff073dae295b4c5cf221ddd669ec41cc6d779>
- Tunniks küsimuste välja valimine.
- Vajadusel õpilastele nutiseadme tagamine. Rühma peale üks nutiseade.

Tunnis:

- Tee tundi sissejuhatus (vt tunnikava).
- Jaota õpilased neljaliikmelistesse rühmadesse.
- Jaga rühmaliikmetele rollid:
 - esitleja - esitab suuliselt rühma poolt valitud vastuse koos argumentidega;
 - oponent - valib esialgu alati teistest rühmaliikmetest erineva vastuse ja argumenteerib, miks see vastus võiks olla õige;
 - ajajälgija - jälgib aega, et vastus oleks õigeks ajaks esitatud ja arutelud liiga pikaks ei läheks;
 - kõigi hääle kuuldavaks tegija - jälgib, et kõik rühmaliikmed on saanud arutelu sõna.
- Ava Classtime veebikeskkond ning jaga õpilastega koodi, et nad saaksid rühmaviktoriiniga liituda.
- Aktiveeri küsimused õpilastele ükshaaval.
- Alusta esimese küsimusega. Rühmadel on aruteluks aega kuni 3 minutit. Esialgne vastus tuleb anda Classtime keskkonnas.
- Õpilased vastavad 1. küsimusele (nähtav õpetaja vaatest, kui kõik on vastanud).
 - Kui kõik on vastanud, siis “näita tulemusi õpilastele” ning anna igale meeskonnale sõna, et nad enda vastust selgitaksid. Osade küsimuste puhul ei ole valesid vastuseid - küsimuse vastuse korrektsus sõltub vastuse argumenteerimisoskusest.

- Õpilased saavad kohest tagasisidet õpetajalt (vt vastuste lehelt lisainfot ja selgitusi küsimuste vastustele).
- Jätka järgmise küsimusega.
- Viimase küsimusena esita tagasiside küsimus.
- Vii läbi refleksioon tunnis õpitu ja kogetu kohta.

Juhend Classtime keskkonna kasutamiseks

SESSIOONI SEADED ☆

General ^

- Sega vastusvariandid

Sega vastused iga küsimusele.
- Sega küsimused

Sega õpilastele näidatavate küsimuste järjekorda.
- Luba osaline hindamine

Selected scoring method:

All or no points ▾
- Luba sammsammuline režiim

Kuva küsimusi samm-sammult kindlas järjekorras.
- Tagasiside sessiooni kohta

Aktiveeri õpilaste küsitlust - peale kõikidele küsimustele vastamise lõpetamist küsitaskse nendelt tagasisidet ja arvamust õppetunni kohta.
- Enhanced student login control

Prevent account sharing by asking for your approval when logging in from another browser.
- Log out when handing in

When students hand in their session, they are immediately logged out.
- Kuva vastused koheselt

Kuva vastused peale iga küsimuse esitamist.
- Luba ainult üks katse küsimuse kohta

Õpilased ei saa enam redigeerida nende vastusi.
- Sessiooni Taimer

Sea sessioonile ajalimiit (õpilase kohta).

0 min.
- Session Scheduler

Limit the exact time when students can join.

Session opens at
Any time

Session ends at
Any time

Collaborative Challenges ▾

Safe Exam Browser ▾

Jätka

1) Vajuta: Jätka.

2) Avaneb järgnev leht:

KÜSIMUSTE KOGUMIKUD SESSIOONID CLASSES Search curriculum...

What's new? Abi Premium Basic

Session: "Ettevõtlusõpetus - Õpilaste ettevõtlikkust arendav rühmaviktoriin"

Seaded Lõpp

ÕPILASED VÕRGUS 0 / 0 Deaktiveeri kõik küsimused Näita tulemusi õpilastele

Sorteeri Name Options 26 punktid

Use 'Options' to personalize settings for one or multiple students (e.g. Read Aloud or Teacher-Student Chat).

Oota kuni õpilased sessioonikoodiga 2D6W6P liituvad. Vahepeal vaata, kuidas võiks sinu sessioon välja näha:

[Alusta eelvaadet](#)

3) Deaktiveeri kõik küsimused:

KÜSIMUSTE KOGUMIKUD SESSIOONID CLASSES Search curriculum...

What's new? Abi Premium Basic

Session: "Ettevõtlusõpetus - Õpilaste ettevõtlikkust arendav rühmaviktoriin"

Seaded Lõpp

ÕPILASED VÕRGUS 0 / 0 Deaktiveeri kõik küsimused Näita tulemusi õpilastele

Sorteeri Name Options 26 punktid

Use 'Options' to personalize settings for one or multiple students (e.g. Read Aloud or Teacher-Student Chat).

Oota kuni õpilased sessioonikoodiga 2D6W6P liituvad. Vahepeal vaata, kuidas võiks sinu sessioon välja näha:

[Alusta eelvaadet](#)

4) Jaga küsitluse linki õpilastega.

Session: "Ettevõtlusõpetus - Õpilaste ettevõtlikkust arendav rühmaviktoriin"

Seaded Lõpp

ÕPILASED VÕRGUS 0 / 0 Aktiveeri kõik küsimused Näita tulemusi õpilastele

Sorteeri Name	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
Options	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
26 punktid																										

5) Aktiveeri edaspidi küsimused õpilastele ükshaaval.

Vastuste leht õpetajale

Küsimus: Suurima töötajaskonnaga äriettevõtted Eestis on kaubandusketid Selver ja Maxima, mis mõlemad annavad tööd enam, kui 3000 inimesele. Eestis tegutseb kokku peaaegu 130 000 äriettevõtet ja ligikaudu 20 000 füüsilisest isikust ettevõtjat. Kui suur on keskmine töötajate arv kõigi Eestis tegutsevate ettevõtete peale kokku?

- 180 töötajat
- 50 töötajat
- 18 töötajat
- **5 töötajat**

Vastus: Üle 50 töötaja on vähem kui 1% Eesti ettevõtetes. 18 töötajat oli Eesti ettevõtete keskmisena 1995. aastal. Tänapäevaks on ettevõtte keskmine töötajate arv oluliselt vähenenud ning kõigi Eesti ettevõtete peale keskmiselt on see 5 töötajat (2019. aasta andmed). Enam kui 80% Eesti ettevõtetes ongi ainult üks töötaja või ei olegi ettevõttel töötajat ning teenust osutab ettevõtte omanik, kes maksab võimalusel endale kord aastas ettevõtte kasumist dividendi.

Küsimus: Millised on peamised omadused ja oskused, mida ettevõtjad peaksid omama või arendama, et olla edukad?

- Loovus ja innovatsioon: ettevõtjad peavad suutma mõelda väljaspool traditsioonilisi piire ja leida uusi viise probleemide lahendamiseks ning toodete ja teenuste arendamiseks. Loovus võimaldab neil eristuda konkurentidest ja pakkuda unikaalseid lahendusi.
- Ettevõtlikkus ja riskijulgus: ettevõtjad peavad olema valmis võtma riske ja taluma ebakindlust. Nad peavad olema valmis proovima uusi ideid ja võtma vastu võimalikke tagasilööke. Ettevõtlikkus aitab neil saavutada edu ka muutuv keskkonnas.
- Juhtimisoskused ja meeskonnatöö: ettevõtjad peavad suutma juhtida oma ettevõtet tõhusalt, olenemata selle suuruselt. Juhtimisoskused hõlmavad strateegilisi planeerimist, otsuste langetamist ja ressurside tõhusat haldamist. Samuti on oluline oskus luua ja juhtida tugevat meeskonda.

Küsimus: Kuidas saaksite leida inspiratsiooni ja õppida teistelt ettevõtjatelt, et parandada oma ettevõtlusoskusi?

- Lugeda raamatuid.
- Vaadata YouTube'i videoid.
- Liituda ettevõtlusalase võrgustikuga või osaleda koolitustel.
- Ei tunne, et oleks vaja inspiratsiooni.

Küsimus: Kujutage ette, et teie kool asub linnas, kus paljud inimesed armastavad kohvi juua. Viimasel ajal on kohvikute populaarsus kiiresti kasvanud. Kuidas arvate, et saaksite alustada edukat kohvikut? Milliseid aspekte peaksite arvesse võtma, et see ettevõtte oleks edukas?

- Pakkuda kohvi odavamalt kui konkurendid.
- Luua unikaalne menüü ja õdus atmosfäär.
- Alustada kohviku avamist kohe, ilma täiendava uurimiseta.
- Pole mõtet alustada kohviku äri, sest konkurents on liiga tihe.

Küsimus: Need on kolm kõige enam levinud juhi tüüpi ettevõtetes. Milline juhitüüp on ettevõtte juhtimisel enim edukas? Too välja positiivsed ja negatiivsed aspektid.

- autoritaarne - juht määrab ainuisikuliselt grupi tegevusviisid, töövormid ja eesmärgid. Juht ei osale ise grupi töös, ta kas demonstreerib või kontrollib.
- demokraatlik - juht määratakse vaba mõttevahetuse käigus koostöös. Juht osaleb grupi lihtliikmena ja koordineerib vastassuhteid grupi liikmete vahel.
- "las minna" - juht laseb kõigel minna isevoolu teed. Info antakse siis, kui keegi küsib. Juht ei koordineeri ei tööd ega vastassuhteid. Juht kommenteerib spontaanselt, kui keegi tema arvamust küsib.

Küsimus: Kui oleksite ettevõtja, kes soovib lahendada keskkonnaprobleemi ja samal ajal teenida kasumit, siis milline järgmistest ärivaldkondadest teie arvates oleks kõige jätkusuutlikum ja tulevikku suunatud? Põhjendage vastust.

- Taastuenergia tootmine ja jaotamine.
- Biolagunevate plastide tootmine.
- Kohalike toiduainete tootmine ja jaemüük.
- Elektriliste tõukerataste rentimine linnades.

Abiks vastuste kontrollimisel ja tagasisidestamisel:

Taastuenergia tootmine ja jaotamine: taastuenergia (nt päikese- ja tuuleenergia) tootmine aitab vähendada sõltuvust fossiilkütustest, vähendades seeläbi kasvuhoonegaaside heitmeid ja kliimamuutuste mõju. Taastuenergia on ressursisäästlik ja aitab säilitada looduskeskkonda. Taastuenergia ettevõtted teenivad kasumit, müües toodetud elektrit või energiat. Pikaajalised elektrilepingud ja riiklikud toetused võivad suurendada kasumit.

Biolagunevate plastide tootmine: biolagunevad plastid on looduskeskkonnas lagunevad, vähendades traditsiooniliste plastide ökoloogilist jalajälge. Nad aitavad vähendada mereprügi ja keskkonna reostust ning soodustavad jätkusuutlikku plastiku jäätmete käitlemist. Biolagunevate plastide tootjad müüvad oma tooteid toiduainetööstusele, pakkematerjalidele ja muudele sektoritele, mis soovivad kasutada keskkonnasõbralikke alternatiive.

Kohalike toiduainete tootmine ja jaemüük: kohalik toidutootmine vähendab transpordi ja pikaajalise ladustamise mõju keskkonnale. See soodustab jätkusuutlikku põllumajandust ja toetab kohalikke kogukondi. Kohalike toiduainete tootjad saavad kasumit müües tooteid otse tarbijatele, restoranidele ja jaemüügipunktile. Kvaliteetsete ja ainulaadsete toodete pakkumine võib suurendada müüki ja kasumit.

Elektriliste tõukerataste rentimine linnades: elektrilised tõukerattad on keskkonnasõbralik alternatiiv autodele ja ühistranspordile linnakeskkonnas. Need vähendavad liiklusummikuid ja heitgaase, aidates parandada õhukvaliteeti ja linnakeskkonda. Elektriliste tõukerataste rentimise ettevõtted teenivad tulu tõukerataste rentimisest linnakeskkonnas. Kasumit saab suurendada suure kasutusaktiivsuse ja linnade vajaduse tõttu alternatiivsete transpordivõimaluste järele.

Küsimus: Mis on teie jaoks initsiatiivikus ja miks?

- Teha kõik võimalik, et ettevõtmine oleks edukas.
- Oskus jälgida ja juhtida erinevaid ettevõtlikkuse ning ettevõtlusega seotud detaile.
- Oskus delegeerida ära võimalikult palju kohustusi ja ülesandeid.
- Oskus lahendada palju probleeme etteantud ajaraamis.

Küsimus: Mis on majanduslik ressurss?

- **Raha**
- **Toormaterjalid**
- **Inimtööjõud**
- Kõik on valed

Küsimus: Mis on eelarve?

- **Plaan raha kulutamiseks**
- Kulude ja tulude vahekord
- Rahasumma kulutamiseks
- Tulud ehk sissetulev raha

Küsimus: Mis on inflatsioon?

- Hinnalangus
- **Hinnatõus**
- Hinnastabiilsus
- Kaupade ja teenuste ületootmine

Küsimus: Mida tähendab sõna ”investeerimine” majanduse kontekstis?

- Raha hoiustamine pangas
- Rahvusvaheline kaubandus
- **Raha paigutamine vara või projektidesse**
- Raha paigutamine teisele kontole (kogumiskonto)

Küsimus: Kuidas võib riigikogu seadusandlus mõjutada ettevõtluskeskkonda?

- **Määrates maksupoliitikat**
- Juhendades ettevõtete juhte
- Pakkudes laene ettevõtetele
- Korraldades turunduskampaaniaid

Küsimus: Millised võivad olla rahalised allikad ettevõtte loomisel?

- Isiklikud säästud
- Laen pangalt
- Investeeringud sõpradelt ja perekonnalt
- Mängida lotot ja loota suurele võidule

Küsimus: Kujutage ette, et teil on idee luua oma taskukohaste tervislike suupistete ettevõtte koolikaaslastele. Kuidas alustaksite oma ettevõtte käivitamist ja kuidas teavitaksite teisi sellest?

- Korraldaksin maitseproovide päeva koolis ja jagaksin infot sotsiaalmeedia kaudu.
- Alustaksin toodete valmistamisega ja loodaksin, et inimesed kuulevad sellest.
- Esitaksin oma idee kooli juhtkonnale ja paluksin nende abi.
- Teeksin koostööd kohaliku toidupoe või kohvikuga, et pakkuda proovimise võimalust seal.

Küsimus: Kuidas võivad ettevõtlus ja ettevõtlikud inimesed muuta ühiskondlikke norme ja väärtusi ning mõjutada positiivselt kogukonda?

- Ettevõtlikud inimesed ei mõjuta ühiskondlikke norme ja väärtusi.
- Ettevõtlus suurendab ühiskondlikke erimeelsusi ja konflikte.
- **Ettevõtlus ja ettevõtlikkus võivad innustada uuendusi ja positiivseid muutusi ühiskonnas.**
- Ettevõtlusel ei ole seost kogukonna arenguga.

Küsimus: Kuidas saavad noored kasutada ettevõtlusoskusi ja loovust, et teha koostööd kohalike asutuste või mittetulundusühingutega ning panustada ühiskonna paremaks muutmisesse?

- Noored ei saa oma ettevõtlusoskusi kasutada ühiskonna paremaks muutmiseks.
- **Noored saavad pakkuda oma oskusi ja ideid, et aidata kaasa kohalikele projektidele või algatustele.**
- Ettevõtlusoskused ei mõjuta koostööd kohalike asutuste ja mittetulundusühingutega.
- Noored ei peaks oma ettevõtlusoskusi jagama teistega.

Küsimus: Kuidas saab ettevõtlus aidata lahendada ühiskonna suuri probleeme, nagu näiteks kliimamuutused, vaesus või ebavõrdsus?

- Ettevõtlusel ei ole seost ühiskonna suurte probleemidega.
- **Ettevõtlus võib pakkuda lahendusi, luues uusi töökohti ja uuenduslikke tehnoloogiaid.**
- Ühiskonna suurte probleemide lahendamine ei ole ettevõtluse ülesanne.
- Ettevõtlus aitab vaid majanduskasvu saavutada.

Küsimus: Kuidas saaksid noored luua positiivseid muutusi oma kohalikus kogukonnas, arvestades ühiskondlikke vajadusi ja võimalusi ning julgustades teisi kaasa lööma?

- Noored ei saa kogukonnas midagi muuta.
- Läbi teavitustöö, kogukonna kaasamise ja ressursside mobiliseerimise saavad noored teha olulisi muutusi.
- Kogukonna vajadused ja võimalused ei mõjuta noorte võimalusi muuta midagi oma kogukonnas.
- Noored ei peaks kogukonnas sekkuma.

Küsimus: Milliseid riske võtaksid noored, kes soovivad oma kogukonnas või ühiskonnas midagi muuta? Kuidas saab julgust ja ettevõtlikkust kasutada nende riskide ületamisel?

- Riskide võtmisest võib tulla ainult edu.
- Riske võttes võib kaotada kogukonna toetuse, kuid julgus võimaldab neid ületada ja saavutada muutusi.
- Noored ei peaks üldse riske võtma ühiskondlike küsimuste lahendamisel.
- Riske võttes ei saa midagi saavutada.

Küsimus: Mis on demokraatia oluline tunnusjoon?

- Kõrge korruptsioonitase
- Keskkonnakaitse
- **Avalikkuse kaasamine otsustusprotsessidesse**
- Monarhia

Küsimus: Milline kirjeldab kõige paremini mõistet "valitsemisseparatsioon"?

- **Usu- ja riigiasutuste eraldatus**
- Sõltumatute kohtute puudumine
- Riigi sekkumine majandusse
- Haldusüksuste moodustamine

Küsimus: Mis on põhiõiguste peamine eesmärk?

- Ühiskonna normide tugevdamine
- **Üksikisiku põhiõiguste kaitse**
- Valitsuse absoluutne võim

- Riigi sekkumine igapäevaellu

Küsimus: Mis on esindusdemokraatia oluline aspekt?

- Otsedemokraatia
- Rahva osalus otsuste tegemisel
- **Esindajate valimine, kes teevad otsuseid rahva nimel**
- Monarhia

Küsimus: Mis on diktatuuri iseloomulik tunnusjoon?

- Avaliku arvamuse austamine
- Mitmeparteisüsteem
- **Absoluutne võim ainult ühe isiku või rühma kätes**
- Rahva aktiivne osalus

Küsimus: Mis on üks vabaduse põhiaspekt?

- Iseseisev kohtusüsteem
- Tsensuur
- **Inimõigused ja -vabadused**
- Valitsuse absoluutne võim

Küsimus: Mis on põhilised ülesanded valitsuse jaoks demokraatlikus riigis?

- Ainult võimu säilitamine
- **Rahva teenimine ja nende huvidest lähtumine**
- Riigi eelarve haldamine
- Riigipea positsiooni kindlustamine

NOORSOOTÕO JA ETTEVÕTLIKKUS - TUNNIKAVA

Tunnikava			
Teema	Noorsootõo ja ettevõtlikkus		
Tunni eesmärgid	Eesmärgiks on tõsta õpilaste teadlikkust noorsootõost ja selle väärtusest, projektikirjutamise olulistest osadest ning projektide kirjutamise võimalustest noortel.		
Õpitulemused	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> - saab aru noorsootõo väärtusest; - koostab eelarvet ja ajakava; - mõtestab noorte kaasaraäkimise ja ettepanekute tegemise võimalusi; - oskab teha koostõod. 		
Sihtrühm	7. - 9. klass		
Ajaline kestus	45 minutit		
Tunniks vajalikud vahendid	video näitamise võimalus, tööleht (paber kandjal või elektrooniline)		
Tunni käik			
Tunni etapid	Aeg (min)	Õpetaja tegevused	Õpilase tegevused
Sissejuhatus ja tunni teemale häälestamine	10 min	Tervitamine! Õpetaja tutvustab tunni teemat ja tegevusi. Õpetaja näitab noorsootõtaja ametit tutvustavat videot ja suunab õpilasi seejärel arutelule.	Tervitamine! Õpilane küsib vajadusel täpsustavaid küsimusi. Õpilased vaatavad videot ja osalevad seejärel aktiivselt arutelus.

		Õpetaja palub õpilastel jaguneda rühmadesse (rivistuda sünnipäeva järgi ritta ning moodustada 3-4-liikmelised rühmad).	Õpilased jagunevad rühmadesse.
Õppimine	25 min	<p>Õpetaja palub rühmadel läbi viia ajurünnaku (5 min): mis on meie kogukonnas/koolis midagi, mis vajaks muutmist, mis võiks olla midagi uut?</p> <p>Õpetaja tutvustab projekti kirjutamise alusmõtteid, jagab rühmadele töölehed ja suunab õpilased rühmatööle.</p>	<p>Õpilased viivad rühmades läbi ajurünnaku (kirjutavad mõtted paberile).</p> <p>Õpilased alustavad oma projekti kirjutamisega ja täidavad selleks töölehe.</p>
Kokkuvõtte ja tunni lõpetamine	10 min	<p>Õpetaja palub õpilastel esitada igal rühmal oma ideede kokkuvõtte.</p> <p>Õpetaja küsib õpilastelt tagasisidet: mida õppisid ja teada said?</p>	<p>Õpilased teevad kokkuvõtte mõeldud ideedest ja esitlevad neid suuliselt, kuulavad teiste rühmade esitlusi.</p> <p>Õpilased toovad välja, mida nad tunnis õppisid.</p>

NOORSOOTÕO JA ETTEVÕTLIKKUS - ÕPETAJA JUHEND

Aruteluks: noorsootõo üheks väljundiks on erinevate projektide kaudu kogukonda panustamine ja noorte vaba aja tegevuste mitmekesistamine, omaalgatuste toetamine ja võimestamine.

Abiks õpetajale tunni sisuosa tõhusamaks läbiviimiseks:

Projekti kirjutamine on pikaajaline protsess, mis algab probleemi lahendamise soovist ja heast ideest. Kui soovid, et su projekt oleks edukas ja saaks soovitud rahastuse, siis jälgi selle kirjutamise juures järgmisi punkte:

- lahenda mõnda päris probleemi ja läbi tegevuste, mida sa päriselt teha soovid;
- arvesta reaalseste võimalustega (aeg, raha ja oskused);
- anna osalejatele uusi kogemusi ja valdkonna alaseid teadmisi, õpi sellest protsessist ka ise;
- kõik sinu projekti tegevused peavad toetama eesmärki ja oodatavat tulemust;
- vali fond, mille eesmärgid ja prioriteedid on kooskõlas sinu projekti ideede ja tegevustega;
- pea meeles, et iga projekt ei ole mitte ainult organisatsiooni, vaid ka rahastaja projekt. See tähendab, et mõtle nagu rahastaja, kas siis oleks vaja midagi muuta?

Mõtted tunni laienduseks:

- kaasata kogukonnas noorsootõoga tegelevaid spetsialiste või minna tundi läbi viima noortekeskusesse;
- luua visuaal meeskonna ideest;
- kirjutada reaalne projekt ja vormistada see võimalusel loovtõona.

MEIE PROJEKT

PROJEKTI PEALKIRI

SIHTRÜHM/ KASUSAAJAD:

1. PROJEKTI VAJADUSE
KIRJELDUS (kirjeldage, miks
seda vaja on)

2. PLANEERITAVAD
TEGEVUSED (Kirjelda milliseid
tegevusi teete eesmärgi
saavutamiseks)

3. PLANEERITAV
EELARVE (Kirjelda milliseid
kulutusi teete eesmärgi
saavutamiseks)

4. PROJEKTI MÕJU (Kirjelda
milline muutus on toimunud
peale projekti tegevuste
toimumist)

MATEMAATIKA JA ETTEVÕTLIKKUS - TUNNIKAVA

Tunnikava			
Teema	Matemaatika ja ettevõtlikkus		
Tunni eesmärgid	Eesmärgiks on rakendada matemaatikat reaalses elus ja tutvuda rahanduse põhimõistetega.		
Õpitulemused	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> - teab, mis on ettevõtlus, ettevõtja ja ettevõtlik vaim; - toob näiteid, kuidas matemaatika on seotud ettevõtlusega; - lahendab lihtsaid rahalisi ülesandeid. 		
Sihtrühm	7. - 9. klass		
Ajaline kestus	45 minutit		
Meetodid	rühmatöö, vestlus, arutelu, video vaatamine,		
Tunniks vajalikud vahendid	arvuti, projektor, õppevideo, matemaatiline mäng, tööleht		
Tunni käik			
Tunni etapid	Aeg (min)	Õpetaja tegevused	Õpilase tegevused
Sissejuhatus ja tunni teemale häälestamine	10 min	Tervitamine! Õpetaja tutvustab tunni teemat ja tegevusi. Õpetaja näitab videot matemaatika rollist ettevõtluses.	Tervitamine! Õpilane küsib vajadusel täpsustavaid küsimusi. Õpilane vaatab videot.
Õppimine	25 min	Õpetaja jagab õpilased rühmadesse (4-6 õpilast rühmas), jagab rühmadele	Õpilased jagunevad rühmadesse ja alustavad esimese ülesande

		<p>töölehed ja palub neil need täita.</p> <p>Õpetaja selgitab järgmist ülesannet ja kuvab õpilastele mängu.</p>	<p>lahendamist (video põhjal küsimustele vastamine).</p> <p>Õpilased mängivad rühmades läbi matemaatilise mängu.</p>
Kokkuvõtte ja tunni lõpetamine	10 min	Õpetaja võtab kokku tunni tulemused ja jagab õpilastega tagasisideküsimustikku (nt Google Forms keskkonnas loodud küsimustik).	Õpilased vastavad tagasisideküsimustikule.

MATEMAATIKA JA ETTEVÕTLIKKUS - ÕPETAJA JUHEND

I ülesanne

Esimene ülesanne on vastata küsimustele pärast vaadatud videomaterjali. Selle ülesande eesmärk on testida õppematerjali mõistmist ja luua interaktsioonikeskkond, kus toetatakse arvamuste vahetamist ja teadmiste ühist ülesehitamist rühmas.

Viide esimese ülesande näitele eesti keeles:

https://www.canva.com/design/DAF4iIOwz60/3FjpKUQVuBTDnuhj7Ye2Zw/edit?utm_content=DAF4iIOwz60&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton

Viide esimese ülesande näitele vene keeles:

https://www.canva.com/design/DAF2BaaKaHQ/WmurVYiTPOWSHd0-GT7sXg/edit?utm_content=DAF2BaaKaHQ&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton

Esimese ülesande lõpus on tagasiside saamiseks QR-kood, mille eesmärk on aidata õpilastel tunnist muljet avaldada ja väärtuslikke kommentaare pakkuda.

II ülesanne

Teise ülesande raames pakutakse välja matemaatiline mäng (11 ülesannet), mis hõlmab materjali kordamist 9. klassi õpilastele. Osalejad võivad jääda praegustesse rühmadesse pärast esimese ülesande täitmist või jaotada ümber uutesse 4-6-liikmelistesse rühmadesse. Stardis on igal meeskonnal 150 punkti. Käik antakse meeskonnale, kes on esimene on lõpetanud esimese ülesande edukalt. Meeskond valib punktidega lahtri ja lahendab vastava ülesande, samal ajal ülejäänud meeskonnad saavad osaleda, lahendades sama ülesande. Lahendamise aja annab õpetaja. Kui valitud meeskonna vastus on vale, eemaldatakse punktid ja küsimus edastatakse esimesele meeskonnale, kes tõstab käe. See dünaamiline mängustruktuur annab õppeprotsessile paindlikkuse, stimuleerides aktiivset osalemist ja meeskonna suhtlemist.

Viide esimese ülesande näitele eesti keeles: <https://jeopardylabs.com/play/matemaatiline-mng>

Viide esimese ülesande näitele vene keeles: <https://jeopardylabs.com/play/94244bbf3c>

Ülesande loomine

Matemaatilise mängu loomiseks on soovitatav järgida järgmisi samme:

Minge veebisaidile: <https://jeopardylabs.com/>

Vajuta nuppu "Create a Jeopardy Game": sisestada ülesandeid, mis hõlmavad peamisi teemasid õppematerjali.

Tagasiside

Õpilaste tagasiside on õpetaja jaoks väga vajalik, kuna just tema on kõige olulisem vahend selle tunni kvaliteedi parandamiseks. Õpetaja peab kindlasti analüüsima vastuseid, mille õpilased selles küsimustikus kirjutasid, et parandada õpilaste märgitud puudusi.

Viide tagasiside näitele eesti keeles:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSexMcdqMojiMB0TAjf5gpTJLp7ri21VxMayBloujdWZaCk-NA/viewform?usp=sf_link

Viide tagasiside näitele vene keeles:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScLRDTTwFu_hIYqBHPROQkgFId_NgHEmY68wMngi2tzOh8rNA/viewform?usp=sf_link

PSÜHHOLOOGIA JA ETTEVÕTLIKKUS - TUNNIKAVA

Tunnikava			
Teema	Psühholoogia ja ettevõtlikkus		
Tunni eesmärgid	Eesmärgiks on saada teadmised psühholoogia ja ettevõtlikkuse seostest, väikeettevõtte dünaamikast ja sellest, kuidas kaitsta oma seisukohti.		
Õpitulemused	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> - oskab toime tulla olukorraga, kus tema enda huvid ja õiglus põrkuvad; - oskab teha kompromisse; - õpib argumenteerima ja põhjendama oma arvamust; - oskab toimida konflikti olukorras ning võtta vastutust; - õpib psühholoogiliste protsesside kohta pingesituatsioonis tegelase puhul, keda ta ise kehastab rollimängu läbi. 		
Lõimingu- võimalused	eesti keel, inimeseõpetus, ühiskonnaõpetus, matemaatika		
Sihtrühm	7. - 9. klass		
Ajaline kestus	45 minutit		
Tunniks vajalikud vahendid	video näitamise võimalus, töölehed paberikandjal		
Tunni käik			
Tunni etapid	Aeg (min)	Õpetaja tegevused	Õpilase tegevused
Sissejuhatus ja tunni teemale häälestamine	3 min	Tervitamine! Õpetaja küsib õpilastelt, mida nad teavad psühholoogiast ja kuidas	Tervitamine! Õpilased vastavad küsimustele ja osalevad arutelus.

		on ettevõtlus seotud psühholoogiaga.	
Õppimine	27 min	<p>Õpetaja näitab videot psühholoogia seosest ettevõtlikkusega.</p> <p>Õpetaja palub õpilastel jaguneda 5-liikmelistesse rühmadesse (rivistuge juuste pikkuse järgi ritta (nii kiirelt kui võimalik).</p> <p>Õpetaja tutvustab õpilastele tunni ülesandeid, palub õpilastel läbi lugeda juhtum, jagada end rollidesse ja leida rühmas ühine lõplik lahendus.</p>	<p>Õpilased vaatavad videot.</p> <p>Õpilased jagunevad rühmadesse.</p> <p>Õpilased lahendavad ülesandeid rühmades: loevad läbi juhtumi, jagavad rühmasiseselt rollid, loevad oma rollist läbi juhtumi, arutlevad rühmades ja valivad ühiselt välja lõpliku lahenduse.</p>
Kokkuvõtte ja tunni lõpetamine	10 min	Õpetaja palub kõikidel rühmadel esitada suuliselt oma lõplikud lahendused.	Õpilased kuulavad teiste rühmade lahendusi ja esitavad oma rühma lahenduse.

Juhtum

Ühes tervishoiuasutuses töötavale psühholoogile tuli klient, kes kolmandal kohtumisel rääkis psühholoogile, et oli 300 eurot oma töökoha firma tagant varastanud. Nimelt töötas ta lillepoe logistiku ja laohaldurina ning müüs tavahinnast odavamalt oma heale tuttavale ettevõttele lilli, millest teenis 300 eurot, pealegi, tuttav teadis, et on kaasosaline varguses. Psühholoog rääkis aga sellest kõigest hiljem vestluse käigus oma sõbrale, kes osutus juhuslikult sama lillepoe müügijuhiks, kus see laohaldur töötas. Nüüd nõuab müügijuht, kes on firmas tähtsusetult teine, laohalduri vallandamist, kuid inimene, kes seda reaalselt teha saab, on ainult lillepoe omanik, kes näib pigem tahtvat töötajale seekord andestada. Nüüd on müügijuht poodi kokku kutsunud poe omaniku, laohalduri ja psühholoogi, et asjad selgeks rääkida ja õiglus jalule seada. Kui kõik on kogunenud, astub poeuksest sisse veel viies inimene, psühholoogi vahetu ülemus, keda nähes psühholoog oma töökoha pärast kartma lööb, sest kliendi konfidentsiaalsust tohib rikkuda ainult erandlikel juhtudel, nagu kellegi elu ohtu sattumine, kahtlus laste väärkohtlemise osas, kliendi kirjalik nõusolek ning kohtumäärus - ükski neist olukordadest antud juhul ei esine. Psühholoogi ülemus selgitab, et on situatsioonist teadlik, ehk sellest mida psühholoog oli müügijuhile kliendi räägitud juhtumi kohta öelnud, ning et ta soovib arutelu osaleda, sest asjaga on seotud ka tema alluv. Viiekesi istutakse maha ja hakatakse arutama.

Juhtum - psühholoog

Olete teinud suure vea oma ametivallas, nimelt rikkusite tugevalt oma kliendi konfidentsiaalsust. Lillepoe müügijuhiga olete olnud lasteaiast saadik parimad sõbrad ning teievaheline usaldus on seni olnud katkematu. Kui uksest astub sisse teie ülemus, rääkides kokkutulnutele sellest, kuidas ta on asjast teada saanud, olete te kerges šokis ja üritate aru saada, kuidas see info nii kiirelt teie ülemuseni jõudis. Teie eesmärk on säilitada oma töökoht ja oma mainet nii palju, kui võimalik.

Juhtum - logistik ja laohaldur (klient)

Teie töö pole teie arvestuste järgi kaugeltki nii ohus, kui pealtnägija võiks arvata. Nimelt ütles viis minutit enne käesolevat koosolekut teile privaatselt lillepoe omanik, “me oleme nüüd sinuga tasa.” Seda sellepärast, et kaks aastat tagasi maksis omanik kohalikule maffiale, et need konkureerivat lillepoodi rüüstaksid. Juhtunut politsei uuris, aga olgugi, et te sel korral küll tõest teadlik olite, jäite truuks poe omanikule. Tolleaegsest juhtumist keegi ruumisviibijatest peale teie ja omaniku ei tea. Tuttav, kellele te ebaseaduslikult 300 euro eest lilli müüsite, oli aga juhuslikult teie enda psühholoogi ülemus. Te olite pärast loo väljatulekut psühholoogi peale vihastanud, tema ülemusele kaevanud ja ta kohtumisele kutsunud, kuhu viimane ka tuli. Teie eesmärk on oma töökoht säilitada, teil on pahameel psühholoogi käitumise osas ja te olete kindel, et omanik teid ei vallanda, sest viimane ei taha, et te tema vastu politseile tunnistama lähete.

Juhtum - lillepoe omanik ja tegevjuht

Laohalduri vallandamist segab teie jaoks üks tähtis asjaolu. Nimelt maksite kaks aastat tagasi maffiale, et nad konkureerivat lillepoodi rüüstaksid. Juhtunut politsei uuris, aga olgugi, et laohaldur sel korral küll tõest teadlik oli, jäi ta teile truuks. Tolleaegsest juhtumist keegi ruumisviibijatest peale teie ja laohalduri ei tea. Kuna te ei taha, et teie alluv politseile tunnistama läheks, siis ütlesite talle viis minutit enne käesolevat koosolekut privaatselt, “me oleme nüüd sinuga tasa” andes mõista vaikivast kokkuleppest. Teie huvi on, et teie ebaseaduslik tegu minevikust päevavalgust ei näeks ning seetõttu üritate te pigem müügijuhti laohalduri vallandamise nõudmise osas sujuvalt maha rahustada.

Juhtum - lillepoe müügijuht

Te olete väga pahane laohalduri peale ning te ei saa ka aru, miks poe omanik teda vastutusele ei võta. Laohalduri psühholoogiga olete te lasteaiast saadik parimad sõbrad olnud ja teie eesmärk on, et viimase töökoht säiliks, samas laohaldur peaks teie meelest töö kaotama.

Juhtum - psühholoogi ülemus

Teie pole rahul oma ühe alluva, ruumis viibiva psühholoogi, konfidentsiaalsust rikkuva teoga ning kaalute seetõttu tema vallandamist. Teie olete aga juhuslikult seesama laohalduri tuttav, kellele ta 300 euro eest lilli müüs. Teie huvi on, et teised teada ei saaks, et te olite kaasosaline varguses.

AJAKIRJANDUS JA ETTEVÕTLIKKUS - TUNNIKAVA

Tunnikava			
Teema	Ajakirjandus ja ettevõtlikkus		
Tunni eesmärgid	Eesmärkideks on teada saada, mis on ajakirjandus ja ajakirjanike kohustused ning õigused (+ väärtused); õppida, kuidas konflikti olukorras toimida ja säilitada objektiivsust.		
Õpitulemused	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> - saab aru ajakirjanduse väärtusest; - oskab toimida konflikti olukorras ning võtta vastutust - argumenteerib ja põhjendab oma arvamust. 		
Lõimingu- võimalused	eesti keel, inimeseõpetus, ühiskonnaõpetus, matemaatika		
Sihtrühm	7. - 9. klass		
Ajaline kestus	45 minutit		
Tunniks vajalikud vahendid	video näitamise võimalus, tööleht (paber kandjal või elektrooniliselt)		
Tunni käik			
Tunni etapid	Aeg (min)	Õpetaja tegevused	Õpilase tegevused
Sissejuhatus ja tunni teemale häälestamine	3 min	Tervitamine! Õpetaja küsib õpilastelt, mida nad teavad ajakirjandusest, tutvustab tunni eesmäärke ja tegevusi.	Tervitamine! Õpilased räägivad, mida nad ajakirjandusest teavad.
Õppimine	27 min	Õpetaja näitab sissejuhatavat videot	Õpilased vaatavad videot ja osalevad aktiivselt arutelus.

		<p>ajakirjanduse erialast ja selle seostest ettevõtlikkusega ning viib läbi arutelu meedia ja konfliktide teemal - milliseid konflikte on noored meedias täheldanud?</p> <p>Õpetaja jagab õpilased rühmadesse (rivistuge sünnipäeva järgi ritta ning moodustage 4-liikmelised rühmad).</p> <p>Õpetaja selgitab rühmatöö sisu ja palub õpilastel rühmasiseselt rollid jagada, arutleda ja täita tööleht.</p>	<p>Õpilased jagunevad rühmadesse.</p> <p>Õpilased jagunevad rühmadesse, jaotavad rühmasiseselt rollid ja arutlevad ning leiavad ühise lahenduse, täidavad vastava töölehe.</p>
<p>Kokkuvõtte ja tunni lõpetamine</p>	<p>15 min</p>	<p>Õpetaja palub rühmadel tutvustada oma lahendusi ja ideid, mis rühmatöö käigus tekkisid.</p> <p>Õpetaja palub anda tagasisidet selle kohta, mida õpilased tunni käigus õppisid.</p>	<p>Õpilased kuulavad teiste rühmade lahendusi ja esitavad suuliselt enda lahenduse, soovi korral küsivad või pakuvad välja oma ideid.</p> <p>Õpilased tagasisidestavad tundi.</p>

AJAKIRJANDUS JA ETTEVÕTLIKKUS - ÕPETAJA JUHEND

Aruteluks: ajakirjanduses tuleb palju ette osapoolte huvide konflikte ning ka parima kavatsuse korral võib tekkida probleeme seoses artiklites jagatud infoga. Milliseid konflikte on noored meedias täheldanud?

Rühmatöö ajal on oluline rõhutada järgnevat: konflikti lahendamisel ei ole õigeid ja valesid vastuseid, põhiline on see, et noored oleksid loovad ning laskuksid diskussiooni.

RÜHM NR:

KONFLIKTI LAHENDAMINE

Ajakirjanduslikus väljaandes ilmub artikkel, mis avalikustab, et paaris Eesti kohvikus ning restoranis makstakse palka mustalt, ilma lepinguta töötajatele, kellel ei ole kehtivat elamisluba. Vihje saabus toimetusse anonüümselt ning hõlmas antud kohvikute ja töötajate nimesid, kes väidetavalt ümbriku palka saavad. Toimetus võttis ühendust kohvikute omanikega, kuid vastust ei saanud kelleltki. Lugu otsustati avaldada, et tuua valgust restoraniäri varjukülgedele. Paar nädalat peale loo ilmumist on ühe restorani omanikud esitanud kohtule hagiavalduse, milles süüdistatakse toimetust valeinfo levitamises. Tööinspeksioon leidis, et enamik infot, mis artiklis avaldati vastas tõele, kuid hagi esitanud restoranist rikkumisi ei leitud. Restoran nõuab läbi kohtu toimetuselt kompensatsiooniks suurt rahasummat, mis mõjuks meediamajale rängalt. Artikkel sai väga palju kõlapinda ning restoranidel läheb peale loo ilmumist väga kehvasti.

Jagage tiimisiselt ära rollid: meediaväljaande juht, restorani omanik, ajakirjanik, tööinspeksioon

Proovige leida olukorrale lahendus, mis oleks õiglane. Kuidas osapooled käituma peaksid?

MEEDIA- VÄLJAANDE JUHT	
RESTORANI OMANIK	
TÖÖ- INSPEKTSIOON	
AJAKIRJANIK	
PARIM LAHENDUS	

KEHAKULTUUR JA ETTEVÕTLIKKUS - TUNNIKAVA

Tunnikava			
Teema	Kehakultuur ja ettevõtlikkus		
Tunni eesmärgid	Eesmärkideks on teada saada, mis on kehalise kasvatus õpetajaks olemise väärtused, millega tuleb spordipäeva korraldamisel arvestada ja miks on oluline kehalise kasvatus õpetaja olemasolu spordipäeval.		
Õpitulemused	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> - saab aru kehalise kasvatus õpetaja vastutusest ja väärtustest; - toob näiteid, kuidas kaasata kogukonna liikmeid üritusest osa võtma; - mõtestab, mis võimalused on kehalise kasvatus õpetajal kaasa rääkimiseks ja parendustegevusteks. 		
Lõimingu- võimalused	eesti keel, matemaatika, inimeseõpetus, ühiskonnaõpetus, kehaline kasvatus		
Sihtrühm	7. - 9. klass		
Ajaline kestus	45 minutit		
Tunniks vajalikud vahendid	video näitamise võimalus, tööleht (paberkandjal või elektrooniliselt)		
Tunni käik			
Tunni etapid	Aeg (min)	Õpetaja tegevused	Õpilase tegevused
Sissejuhatus ja tunni teemale häälestamine	5 min	Tervitamine! Õpetaja küsib õpilastelt, mida nad teavad hetkel kehakultuuri erialast, millised ülesanded ning vastutus on kehalise	Tervitamine! Õpilased vastavad esitatud küsimustele.

		<p>kasvatuse õpetajal õpilaste osas ja milline on kehalise kasvatuse õpetaja igapäevane ajakava.</p> <p>Õpetaja tutvustab tunni eesmäärke ja tegevusi.</p>	
Õppimine	30 min	<p>Õpetaja näitab tutvustavat videot kehakultuuri erialast ja juhib arutelu kehakultuuri ameti teemal ning kuidas saab selle kaudu erinevate projektide ja tundide kaudu kogukonda panustada, noorte vaba aja tegevusi mitmekesistada ning omaalgatust toetada.</p> <p>Õpetaja palub õpilastel jaguneda 3-4-liikmelisteks rühmadeks.</p> <p>Õpetaja palub rühmadel läbi viia ajurünnak (kas koolis/kogukonnas on midagi, mis vajaks kehalise aktiivsuse toetamisega seoses muutmist ja mis viimati toimunud spordipäeval võiks teisiti olnud olla).</p>	<p>Õpilased vaatavad videot ja osalevad arutelus.</p> <p>Õpilased jagunevad rühmadesse.</p> <p>Õpilased osalevad aktiivselt ajurünnakus ja pakuvad välja ideid.</p>

		Õpetaja tutvustab järgmist ülesannet (spordipäeva planeerimine), selgitab, millega spordipäeva planeerides peaks arvestama ja jagab rühmadele töölehed.	Õpilased mõtlevad välja, kuidas planeerida spordipäeva ning täidavad vastava töölehe.
Kokkuvõtte ja tunni lõpetamine	10 min	Õpetaja palub igal rühmal oma projekte tutvustada. Õpetaja küsib tunni kohta tagasisidet, mida õpilased tunni käigus õppisid.	Õpilased tutvustavad oma projekte ja kuulavad teiste rühmade esitlusi. Õpilased tagasisidestavad tundi.

KEHAKULTUUR JA ETTEVÕTLIKKUS - ÕPETAJA JUHEND

Aruteluks: kehakultuuri üheks väljundiks on erinevate füüsiliselt aktiivsust sisaldavate projektide ja tundide kaudu kogukonda panustamine ja noorte vaba aja tegevuste mitmekesistamine, omaalgatuste toetamine ja võimendamine.

Ajurünnakuks: kas on meie kogukonnas/koolis tervisliku elustiili ja kehaliselt aktiivset tegevust toetavaga seoses midagi, mis vajaks muutmist? Mis võiks olla midagi uut? Mis oli viimasel spordipäeval minu jaoks puudu?

Spordipäeva planeerimiseks: spordipäeva korraldamine ning projekti kirjutamine on pikaajaline protsess, mis algab probleemi lahendamise soovist ja heast ideest.

Kui soovid, et sinu üritus oleks edukas ja kõik kulgeks lodusalt, siis jälgi selle eeltöö juures järgmisi punkte:

- visioneer ja kirjuta üles, mis on sinu arvates spordipäeva puhul oluline;
- arvesta reaalsete võimalustega (ajakava, ressursid, tööjõud, ohutus);
- anna osalejatele uusi kogemusi ja õpi sellest protsessist ka ise;
- kõik sinu projekti tegevused peavad toetama eesmärki ja oodatavat tulemust;
- vali õpetaja/kaaslased, kelle eesmärgid ja prioriteedid on kooskõlas sinu ideede ja tegevustega;
- mõtle, mis motiveeriks sind spordipäeval osalema ning entusiastlikult kaasa tegema.

Mõtted tunni laiendamiseks:

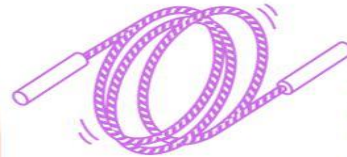
- kaasata koolis spordilembelisi õpilasi ning minna tundi/spordipäeva läbi viima;
- luua visuaal meeskonna ideest ning esitada need enda kooli kehalise kasvatuse õpetajale;
- korraldada reaalne spordipäev või spordiüritus enda klassile/koolile.

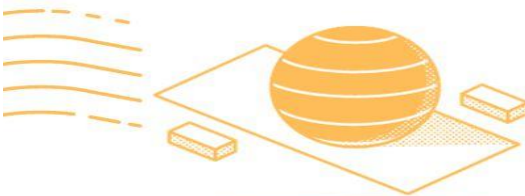
SPORDIPÄEV RÜHM :

Eesmärk

Ressursid

Ajakava

Kaasamine ja motiveerimine

Ürituse lõpetamise protsess

PRÜGIREOSTUSE VÄHENDAMINE - TUNNIKAVA

Tunnikava			
Teema	Prügireostuse vähendamine		
Tunni eesmärgid	Eesmärgiks on tõsta õpilaste teadlikkust ettevõtlikkusest ning arendada nendes ettevõtlikkuspädevust. Tunni teine eesmärk on arendada õpilase üldpädevusi juhtumi analüüsi ja võimalike lahenduste kaudu.		
Õpitulemused	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> - õpib nägema probleeme ja neis peituvaid võimalusi; - seab eesmärged, genereerib ideid, teeb koostööd eesmärkide teostamiseks; - valib sobivaid ja loovaid meetodeid, et teostada ideid, mis toetuvad olukorra, enda suutlikkuse, ressursside adekvaatsele analüüsile ja tegevuse tagajärgede prognoosile ning on kooskõlas eesmärkidega. 		
Lõimingu- võimalused	bioloogia, inimeseõpetus, loodusõpetus, kehaline kasvatus		
Sihtrühm	7. - 9. klass		
Ajaline kestus	45 minutit		
Tunni käik			
Tunni etapid	Aeg (min)	Õpetaja tegevused	Õpilase tegevused
Sissejuhatus ja tunni teemale häälestamine	5 min	Tervitamine! Õpetaja tutvustab õpilastele tunni teemat, tunni ülesehitust ja ülesannet.	Tervitamine! Õpilased kuulavad, mida nad tunnis tegema hakkavad.

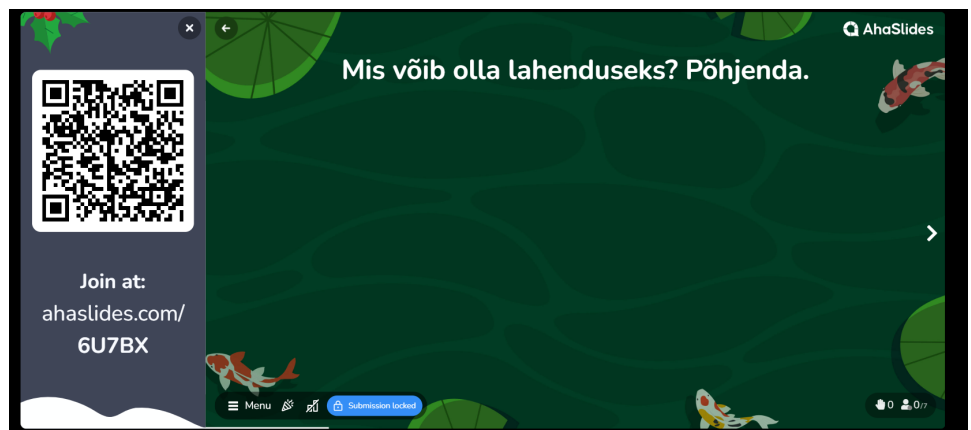
		Õpetaja palub õpilastel jaguneda 4-5-liikmelistesse rühmadesse.	Õpilased jagunevad rühmadesse.
Õppimine	35 min	<p>Õpetaja jagab igale rühmale töölehe ja palub neil lugeda läbi juhtum.</p> <p>Õpetaja suunab õpilasi rühmasiseselt analüüsima etteantud juhtumit ning leidma sellele juhtumile lahendust, vastates kuuetele küsimusele digitaalselt Aha Slides keskkonnas.</p> <p>Õpetaja palub igal rühmal jagada enda lahendust ja suunata õpilased arutlema.</p>	<p>Õpilased loevad läbi juhtumi.</p> <p>Õpilased analüüsivad etteantud juhtumit, leiavad sellele rühmasiseselt lahenduse, vastavad küsimustele Aha Slides keskkonnas.</p> <p>Õpilased jagavad oma rühma lahendusi ja kuulavad teiste rühmade omi, arutlevad erinevate lahenduste üle.</p>
Kokkuvõtte ja tunni lõpetamine	5 min	Õpetaja annab õpilastele tagasisidet ja tutvustab neile tüüplahendust.	Õpilased kuulavad tüüplahendust.

PRÜGIREOSTUSE VÄHENDAMINE - ÕPETAJA JUHEND

Ettevalmistus:

- tutvü ettevõtlikkuspädevuse kontseptsiooniga;
- tutvü etteantud üldjuhtumiga ja selle tüüp-lahendusega ning mõtesta need enda jaoks lahti;
- mõtesta lahti juhtumi lahenduse küsimused ning nendega kaasnevad mõisted (sidusrühmad);
- prindi välja igale rühmale üks variant juhtumist;
- valmista ette juhtumi lahendamiseks suunavad küsimused, kasutades AhaSlides - The Joy of Engagement keskkonda (näidis: [Juhtumi lahendused - AhaSlides](#)), kuhu õpilased saavad panna kirja nende ideed ja mõtted juhtumi lahendamiseks ning vajadusel Mentimeter (Interactive presentation software - Mentimeter) tagasiside jaoks.

Kuvatõmmis slaidist, kuhu ilmuvad iga grupi mõtted /ideed juhtumi lahenduseks. Kokku 6 suunavat küsimust. Viimasele küsimusele “Mis muutused toimuvad juhtumi lahenedes? Põhjenda.” tekib sõnapilv, mis viib edasi ühisele arutelule.

Üks võimalikest prügireotuse vähendamise rühmaülesande tüüp-lahendustest:

Juku saab mure tõstatada kodus ja koolis. Looa projekti/talgud, et prügi saaks ära koristatud. Võtta ühendust kohaliku omavalitusega, et paigutataks “süa prügi mitte asetada” sildid ning välja uurida, kust või miks sinna prügireostus tekkinud on. Lahenduse eesmärk oleks korrastada kergliiklustee äärsed alad ning vähendada reostust. Juku alustab pere, sõprade, õpetajate, klassikaaslaste kaasamisest, et saada abi. KOV peaks ka informeerima kohalike elanikke, et vähendada sellist reostamist kui see on tekitatud inimestest, ning paigutama teele prügikastid.

Juhtumi lahendamine

Juhtumi kirjeldus

“Ükspäev jalutas 14. aastane rõõmsameelne Juku oma kodu juurest külapoodi 1 kilomeetri kaugusele mööda kergliiklusteed. Teel poodi aga märkas Juku, et mõlemal pool kergliiklusteed kraavides on palju prügi, mis teevad meie keskkonnale kahju. Poissi tegi selline olukord väga murelikuks, sest ta hoolib loodusest ja oma kogukonnast. Tema arvates on prügiireostus suur probleem ning ta väga soovib anda oma panuse olukorra lahendamisele.”

Lahendusele suunavad küsimused:

- Mis võib olla lahenduseks? Põhjenda.
- Mida selleks tegema peab? Põhjenda.
- Mis on selle lahenduse eesmärk? Põhjenda.
- Keda kaasata juhtumi lahendamiseks? Põhjenda.
- Kes on sidusrühmad (õpilased, õpetajad, kool, KOV, kohalikud elanikud), keda see lahendus mõjutab ja kuidas? Põhjenda.
- Mis muutused toimuvad juhtumi lahenedes? Põhjenda.